

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX. Őbél-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463—09.

FŐSZERKESZTŐ: MESKÓ PÁL.
FŐMUNKATÁRS: SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 39. szám.

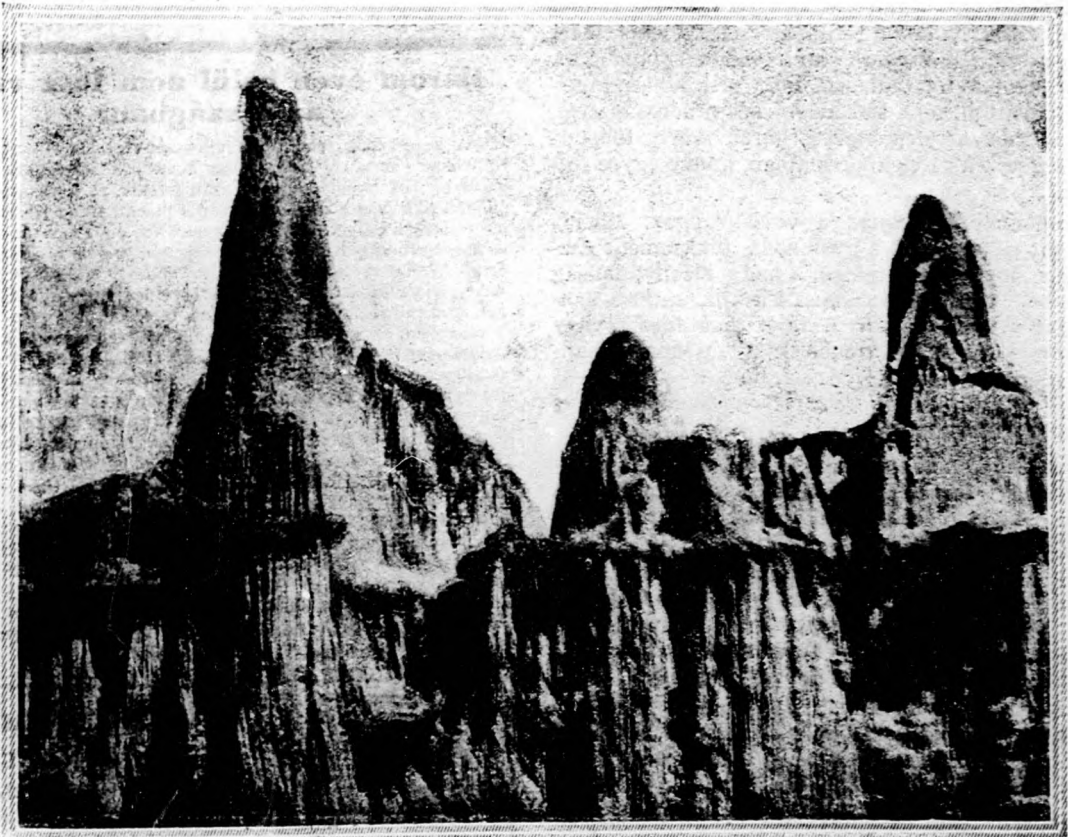
Vasárnap, szeptember 29.

Miért mindig a falu népén csattan el az osztor vége?

Azt tartja a közmondás, hogy nem zörög a ha-
raszt, ha nem fujja a szél.

Régi, megállapított igazság ez. Épp azért, ami-
kor azt látjuk, hogy szerte az országban mindenütt
gyülekeznek s a gyűlések tárgya a magyar vidék fel-
gyülemllett tengernyi panasza, akkor meg kell áll-
nunk a néplélek zörgő harasztja mellett, hogy keres-
sük a széljárás okát s irányát.

Ez a szél, melynek korbácsa végigvágja az or-
szág falvainak minden dolgos emberét, nem más,
*mint az a rettenetes gazdasági helyzet, amely napról-
napra újabb meglepetések elé állítja a gazdatársad-
almat.* Megsokasodtak a gondok a magyar falvak
egén. S hiába keressük a verőfényes napot, csak nem
akar kisütni. Pedig a magyar vidéknek ma olyan
napsugárra van szüksége, amely elüzi a vészesen

Különös alaku sziklák a délamerikai Bolívia államban.

(Lásd a szöveget!)

gomolygó felhőket, amelyek lassanként elpusztulással fenyegetik.

Ma már ott tartunk, hogy megáll a munka a falvakban. Nem bírja a föld eltartani azokat, akik a földből s a földért élnek. Szűk a határ, a föld.

De a pénz is egyre kevesebb. Megcsappant a gazda bevételi forrása is. *Olcson ad, drágán vesz.* S ami a fő, *bankhitel szorongatja az ország népét.*

A mezőgazdasági termékeket elhagyta az ipari cikkek ára, vagy ahogy egy értelmes szatmármegyei gazda írja: „*Jószágot itt a Szamosközön már nem lehet eladni. A vásár két hónapja le van zárva. Egyletöre remény sincs, hogy feloldják. A termésünk gyenge, az adósság, a fizetni való az sok. Főleg bankadósság. S ezt most, úgy látszik, a bank vonja befelé, mert felmondja a kölcsönt. Ez a kölcsönfelmondás megöli az egész falunkat, mert jó magam is ott tartok, — mivel fizetni nem tudok — hogy ezer pengő adósságot jó két hold földet kell eladnom. Pedig nyolctagú családom van.*”

Utóvégre ez sem mellékes az állam szempontjából. Hol itt a segítség, amely megállítja ezt a bankcsapást, amely megöli a magyar vidéket, mint egészséges fát a beleesett féreg?

Amikor a magyar gazdák üzeneteit olvassuk, a sok ezer jajkiáltást onnan a falvakból, akkor azt érezzük, hogy *itt tenni kell valamit, még pedig gyorsan, sürgősen.* A magyar falusi nép megmentésével komolyan kell foglalkozni, mert félo, hogy összerokad. Nem a jószándéku tanácsok, békétürést hirdető szónoklatok — amelyekből ugy sem lesz semmi — idejét éljük, hanem a tettek és cselekvéseket, mert *a magyar falu élet-halál harca már megkezdődött.* Itt már nem arról van szó, hogy derék szatmármegyei barátunk nem tud megbirkózni adósságaival, hanem a magyar nép összességéről, amely tehetetlenül vergődik a hitelek karmaiban, amely egyre fojtogatja.

Mindennap konganak a vészharangok. Ma itt, holnap ott pereg a dob s nyomában tönkrement gazdák menetelnek egyre többen a nagy bizonytalanság felé. A házi tüzhelyeken kialszik a tűz, mert a *bankok feljajlik a falu népét.* Akik ezt nem hiszik, vagy nem akarják hinni, menjenek ki a nép közé s hallgassák meg, miről beszél? Arról, hogy *nem tud megbirkózni keresztjével s lassan lerogy mellette, mint Krisztus a Kálvárián.*

Nem csalódnunk, ha azt hisszük, hogy a falu bajain csak úgy lehet segíteni, ha *egy erőteljes kéz végre megállást parancsol a bankok hitelmegszorításának a nemzet érdekében.*

Mert most a nagybank felmondja a hitelt a kis falusi bank és szövetkezetnek, ez pedig a gazdáknak. *Az ostor vége azonban mindig a falu népén szattan el.* Ott tartunk, hogy ezer pengős tartozásokért egy-egy darab földjét kénytelen elkótyavetyélni.

De hát meddig mehet ez így? S miért mondják fel a kisgazdahiteleket, a bankok? *Erre a kérdésre vár feleletet a falu népe intézkedés formájában addig, míg nem késő.*

Siessenek tehát az illetékesek s állítsák meg a bankhatalom kialakulását, mert hova-tovább ez lesz Szent István országa.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter Jánoshalmán.

Ünnepélyes keretek között nyitotta meg szeptember hó 15-én, vasárnap Mayer János földmivvelésügyi miniszter Jánoshalmán a gyümölcs-bor és baromfikiállítását. A miniszter kíséretében voltak Fabiny István és Csemez Károly min. tanácsosok, továbbá Kelecsényi Miklós min. titkár. A megjelentek között voltak: Telesi József gróf v. b. t. t., Telesi Józsefné grófné, Balku József főispán, Szabolcseries Dusan alispán, Podmaniczky Andre és Marschall Ferenc dr. képviselők, valamint még igen sokan a vidék gazdái közül.

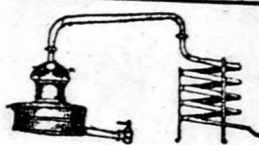
A megjelenteket a kiállítás kapujában Truka József főszolgabíró üdvözölte. Kiemelte a gazdák értékes munkáját, amelynek eredménye, hogy ma hateraz hold hasznavehetetlen homokon a legszebb gyümölcs-kultúra van. Marschall Ferenc, a kerület képviselője tartott ezután nagy beszédet, amelyben méltatta a mezőgazdaság szerepét a magyar közgazdaságban. Kiemelte, hogy a mezőgazdaság szükségese átszerveződésének értékes és meggyőző eredményei láthatók Jánoshalma vidékén és ez igazolása a magyar agrárpolitikai reformterveinek. Összehasonlította a magyar gazdát a külföldi gazdákkal és leírta a kisgazdák értékét, megállapította, hogy *nincs okunk szegységelni.* A magyar gazda az első vonalban áll. Példa erre Jánoshalma, ahonnan ebben az évben 780 vagon gyümölcsöt szállítottak el, amelyből 500 vagon külföldre került és javított a magyar mezőgazdaság jó hírét.

A nagy tetszéssel fogadott beszédre Mayer János földmivvelésügyi miniszter válaszolt. Ismertette a jánoshalmi gazdák teljesítményét és annak közgazdasági jelentőségét. Az elért eredmény arra készíteti a kormányt, hogy *Jánoshalmát a jövőben is a legnagyobb támogatásban részesítse.* Téli gazdasági iskolát létesítenek a községben és kölcsönrel támogatják a kulturház felépítését. Végül méltatta a gazdasági kiállítások jelentőségét és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kiállítások sürű rendezésére szükség van.

Ezután megnyitotta a kiállítást és megtekintette annak gazdag, egyben pedig változatos anyagát. Délben ebéd volt a miniszter részvételével, aki délután megtekintette az illanosi gyümölcs-termelő telepet.

Három éven belül nem lesz vásár az országban.

A kereskedők már régen ellenszennvel kísérik az országos vásárokat s azzal érvelnek, hogy a vevők a vásárookra tartogatják a pénzüket, nem mennek az üzletekbe és a vásárosok, akik minden nap más község vagy város piacán teregetik ki árukat, megcsinálják helyettük az üzleteket. *Sem adót nem fizetnek, sem magas boltbérük vagy rezsijük nincsen, míg a kereskedő drága helyiséget, személyzeteket tart, reklámért, világításért fizet és mégis elesik az üzlettől.* Azzal is érvelnek, hogy a vásár nem higiénikus intézmény, poros, piszkos, fertőzött helyeken rakják ki a vásárosok az árukat, nem csomagolnak rendesen és a közönség rendszerint nem tisztá árut kap, ami közegészségügyileg nem kívánatos. A kereskedők mozgalmait az összes érdekképviseletek támogatják és a közegészségügyi intézmények is állandóan ilyen értelemben szólaltak fel. A kormány azonban sokáig ingadozott, nem akart kisévisztenciákat tönkretenni és túrta a kétségtelemül idejét mult intézmény fennmaradását. Most azonban megtörtént a döntés: megszüntetik a vásári intézményeket, *sem egyszerre, hanem fokozatosan, még pedig olyan módon, hogy ott, ahol több vásári nap volt, ott ezek számát csökkentik és félvévenként egy-egy vásári napot szüntetnek meg, ugy, hogy körülbelül három-négy esztendőn belül az egész ország területén megszűnnek a vásárosok.* A kormány bizik abban, hogy a vásárokon megjelenő nem nagyszámu érdekelttség el tud majd a *kiskereskedelem és a kisipar körében helyezkedni* és a vásári intézmény megszűnésével nagyobb sérelem nem fog senkit sem érni.

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugattól B villamossal.

Rendelet a szőlővesszők és oltványok termeléséről és forgalomba hozataláról.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a szőlővesszők és szőlőoltványok termelésének és forgalmának szabályozásáról. A rendelet a következőket tartalmazza:

A miniszter a szőlőtelepeket, amelyek szőlővesszők és szőlőoltványok üzletszerű termelésével és forgalombahozatalával foglalkoznak, *állami felügyelet és ellenőrzés alá helyezi*. Ennek gyakorlásával az illetékes szőlészeti és borászati felügyelőséget, továbbá a budapesti Szőlő- és Borgazdasági Központi Kísérleti Állomást bízta meg.

Uj szőlőtelepet létesíteni és üzemben tartani *csak a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad*. A bejelentések a földművelésügyi miniszterhez címezve, az illető évet megelőző és november hó végéig az illetékes szőlészeti és borászati felügyelőségnél nyújtandók be.

Szőlővesszők és szőlőoltványok üzletszerű (kereskedelmi) termelésére berendezett szőlőtelepet csak az létesíthet, vagy tartatni üzemben, aki szőlészeti és borászati szakiskolát vagy felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamot végzett, vagy ha nem végzett, üzemvezetőül ilyen végzettséggel bíró szakegyént alkalmaz.

Azok a szőlőgazdák, akik csak feleslegeiket kívánják értékesíteni, szőlőtelepeiket bejelenteni nem tartoznak, hanem *szőlővesszők eladását a forgalombahozatal előtt 30 nappal* az „*egyszeri eladásra jogosító engedély*“ megszerzése régett az illetékes felügyelőségnél kell bejelenteniük.

Az üzletszerűleg berendezett szőlőtelepek tulajdonosai csak olyan szőlővesszőket és oltványokat hozhatnak forgalomba, amelyek forgalombahozatalára a földművelésügyi minisztertől engedélyt kaptak.

Állami ellenőrzés és felügyelet alatt nem álló szőlőgazdaságokból, üzemekről és telepekről származó szőlővesszők és oltványok, ugyszintén az állami ellenőrzés során meg nem felelőnek minősített szőlővesszők és oltványok *forgalomba nem hozhatók*.

A földművelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg azokat a szőlőfajtákat, amelyek az egyes borvidékeken telepíthetők és forgalomba hozhatók. Így a *badacsonyi borvidékre*: Kéknyelű, Auvergnas, Olasz rizling, Leányka, Muscat Lunell, Furmint (sziget), Rajnai rizling, Kadarka, Nagy burgundi, Kék frankos és Cabernet. A *szekszárdi borvidékre*: Kadarka, Nagy burgundi, Cabernet és bármely hazai fehér bortermő szőlőfajta. A *villányi borvidékre*: ugyanezek a szőlőfajták és oltványok vihetők be.

Nem telepíthetők és nem hozhatók forgalomba azok az amerikai szőlővesszők és szőlőoltványok, amelyek a filoxerával szemben ellenállóképeségük, valamint penészképeségük tekintetében ki nem lettek próbálva, avagy megfelelőknek nem bizonyultak, ugyszintén azok a direkttermő amerikai vagy hybrid fajták sem, amelyek az általánosan elterjedt és közismert magyar bortípusoktól eltérő termésükkel a magyar bor jó hírnevét veszélyeztetik. Ebből a szempontból a következő amerikai alany szőlőfajták *nem esnek kifogás alá*:

Riparia Portalis, Rupestris monticola, Rupestris metallica, Aramon x Rupestris gansin 1, Mourvedre x Rupestris 1202, Chasselas x Berlandieri 41 B, Solonis x Riparia 1616, Riparia x

A zalakoppányi új elemi iskola.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Rupestris 101—14, Riparia x Rupestris 3309, a Berlandieri x Riparia bevált szelektiói.

Az itt fel nem sorolt amerikai alanyfajtáknak és az amerikai direkttermő szőlőfajtáknak külön engedély nélkül való bármilyen eladása vagy továbbadása tilos.

A törvény értelmében az eladó szavatól a vevőnek eladott szőlővesszők és oltványok fajtaazonosságáért, fajtisztaságáért és szokványszerűségeért. Erre való tekintettel minden eladó *szavatóssági nyilatkozatot tartozik kiállítani vevőinek*, amelyben feltüntetendő, hogy mikor, mennyi és mily fajtájú és mily minőségű szőlővesszőt, illetve oltványt szállít. A nyilatkozatban az alany és nemes rész fajtája is feltüntetendő.

Minél több tejszövetkezet!

Nyomorúságos világban élünk. 18 pengős buza, 11 pengős zab, 4 pengős krumpli, 40 filléres borárok mellett, ugyan miből is lehetne jövedelmezően gazdálkodni? Alig van ára a jószágnak is s ha itt-ott van is, a felvelés kockázata akkora, hogy nagy kérdés, lesz-e haszon a tartásából?!

De talán egyetlen cikknek sincs oly szélsőséges áringadozása, mint a tejnek. Ennek értékesítésében egyik-másik vidéken szegényteljes állapotok vannak. Mert amíg Tolnában, Baranyában ma is 20 fillért adnak egy liter tejért, addig Somogy, de különösképp Zala legnagyobb része 14—15 filléres, sőt ennél még alacsonyabb tejárakkal is kinlódik.

Nem tartom céltalannak erről a dolgról egy kissé behatóbban beszélni. És pedig annyival is inkább, mert most, október táján, van a legfőbb és a legalkalmasabb ideje minden tejkérdés tisztázásának. Nem látom be, hogy egy község, amely ma, mondjuk 14 fillért kap egy liter tejért, ezen az állapoton akarattal és kártartással ne tudjon a maga javára változtatni. De ide, ahogy mondom, komoly akarat és összefogás kell, amelyek nélkül megbukik minden jószándék.

A jól megcsinált és jó kezekbe letett tejszövetkezet a tejértékesítés mentődeszkája. De hogy az ember ennek a hátán csakugyan ki is tudjon evickélni a hinárból, oda sok egyéb is szükséges. És pedig egyetértés, arra termett szövetkezeti gondolkodású vezető és pénz. Ezek nélkül nincs siker, nincs áldásos szövetkezeti munkásság.

Nagy szó mind a három. Jól tudjuk, hogy az összefogás nem természetese a magyarnak. Bár ennek már számtalanszor megadta az árát, de azért még mindig nem okult eléggé. Ezzel a sajátossággal tehát számolni kell s az ügy és azzal együtt az összesség érdekében tántorítatlan erővel és akarattal kell a dologhoz nyulni.

Idé kell a biztoskezü vezető. Ennek gondolkodása száz percentig szövetkezeti legyen, vagyis nem magamért, hanem mindnyájkért. Nem azért, hogy ezért engem megfizessenek, hanem hogy az erős szövetkezettel velem együtt erősödjék az egész falu. Ember kell ide, talpig ember! Aki szembe néz minden nehézséggel, gáncoskodóval, igaztalanul gyanúsítóval. Mert ilyenekből terem nálunk bőségesen. Az arra termett vezető mindezekkel már jól előre számol és ha a belhelyezett bizalom is sarkalja, bátran és szent meggyőződéssel irányítja a szövetkezet kormányrudját.

Nos és a harmadik, a pénz. Amiből ma senkinek sincs, de amit mégis elő kell teremni. Mire kell ez?! Elsősorban is a szövetkezet cégbejegyzésére, azután a legszükségesebb gépek és eszközök beszerzésére, amelyek ifjornán mindjárt kezdetben a szövetkezet tulajdonai lesznek. Saját gépek mellett mindenkor jobb a tejár és mindig nagyobb a függetlenség. Ezt kell megbeszélni!

Ma, amikor a hurok a nyakunkon feszül, sokszorosan érezniük kell, hogy az életünk forog kockán. Klapadt ugyszólván minden termelési hiteforrásunk és különösen a gazdasági nagyfizemek, a nulla szintjére szállt értékesítési viszonyok folytán, gyors ütemben közelednek a szájtató szakadék felé. Sivár a jövő képe, a sorsunk alig biztathat jóval. Mindenki előtt ott meredezik a nagy kérdőjel, hát mivel próbálkozom? A tej okos és ügyes rendszer mellett valamelyest még segíthet. 14—15 filléres árak mellett semmit, de 18—20 fillérrel már valamit. Az ehhez

elvezető ut a szövetkezeti tömörülés. Abban van az erő, nem pedig a széthúzásban, vagy a közönyben. Ezt példák igazolják s nem egy-két odavetett szó, vagy írás.

A *Kaposvári mezőgazdasági kamarának* ilyen ügyekkel már sok dolga volt. Annak örülnék, ha minél több és minél sikeresebben lenne. Ahol a gazda törődik a maga sorsával, ott szívesen veszi a jószándéku utmutatást. Ha tehát bármely hasonló törekvés indulna meg Baranya-, Somogy-, Tolna- és Zalamegyék bármely vidékén, forduljon ide bátran s bizalommal a mozgalom vezetősége. Most van itt az ideje ennek, inkább ma, mint holnap. S bárki kopogtat az ajtón, nem kőszünk abban, hogy a gazdaközönségnek ezt a nagyon is megszívlelésreméltó igyekecsét erőnk-höz mérten eredményessé tegyük.

Molnár Pál

gazdasági akadémiail tttkár.

Mi a véleménye erről a tehénről?

A „Vasárnap“ negyedik mezőgazdasági versenye.

A nyári nagy dologidő megszűntével újból megkezdjük mezőgazdasági versenyünket, melyek igen nagy népszerűségnek örvendenek olvasóink körében. Tervünk az, hogy minden hónapban közlünk egy-egy mezőgazdasági képrejtvényt, az ilyenfajta pályázatokat aztán kiegészítjük másirányú versenyekkel is.

Mostani feladatunk a következő:

3. Jó borjakat fog-e adni?

4. Talál-e rajta olyan hibákat, melyekből csekély értékűnek ítéli?

A pályázatok beküldése ugyanugy történik, mint az előző versenyeknél. A pályázó elővesz egy levelezőlapot (levelet írni pénzpocsékolás!) és legfelül ráírja ezt a két szót:

Mezőgazdasági képrejtvény.

Ha leírta, a következőképpen folytatja:

1. Az a véleményem a tehénről, hogy
2. A tehenet tejelőnek tartom.
3. A tehen borjakat fog adni.
4. A tehenen a következő hibákat találok
(vagy a tehenen nem találok hibákat).

Végül a pályázó pontosan leírja *nerét, foglalkozását és lakását* (község, utolsó posta, megye).

A levelezőlapot a „Vasárnap“ szerkesztőségébe (Budapest, IX., Üllői-ut 1.) kell beküldeni

legkésőbb október hó 7-ig.

A versenyen résztvevő olvasóink névsorát az október hó 13-iki, a pályázat eredményét pedig az október 20-iki számban tesszük közlé.

Azok között, akik valamennyi kérdésre helyes választ küldöttek, kisorsolunk

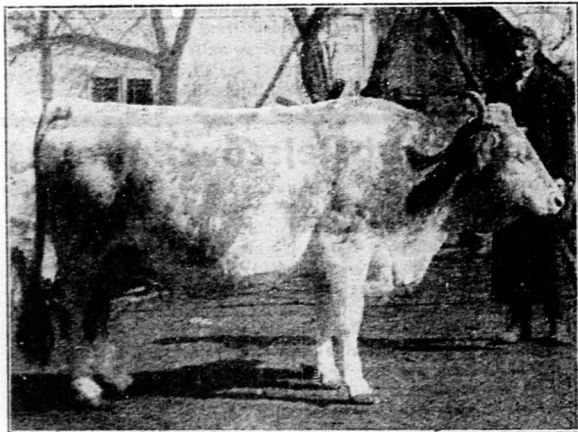
10 csomag 200 grammos Porzolt,

mely egy hold buzavetőmag csávázására elég és

5 csomag 200 grammos Higosant,

mely négy-öt hold buzavetőmag csávázására elég. Ilyenformán tizenöt olvasónkat részesítjük jutalomban.

Reméljük, hogy olvasóink nagy számban jelentkeznek érdekes és tanulságos versenyünkre.

Fennt egy képet talál az olvasó, melynek aláírása nincs. Aláírásra nincs is szükség, hiszen képünk egy ismert tehénfajtát ábrázol. Tehát nem arra vagyunk kíváncsiak, hogy mit ábrázol ez a kép, hanem a következő kérdésekre kérünk választ:

1. Mi a véleménye a tehénről?
2. Mit gondol: jó tejelő-e?

Az osztrák mezőgazdaság szervezethez és annak tanulságai.

Az osztrák mezőgazdák, illetve kisgazdák, akik az ottani lakosságnak harminc százalékát képezik, gyönyörűen vannak megszervezve és szervezethezüknél fogva számottevő erőt képeznek. Ugyannyira, hogy ma már róluk és nélkülük Ausztriában semmiféle döntés nem történhetik.

Legnagyobb és számottevő szervezetük a *mezőgazdasági kamara*, amely úgy van megszervezve, hogy mindenféle hasonló szervezet felett áll és így irányító és ellenőrző szerepet tölt be például az ottani szövetkezett felett is. Az Osztrák Mezőgazdasági Kamara a mi mezőgazdasági kamaránkhöz csak annyiban hasonlít, hogy az is kerüle-

tekre van beosztva, azzal a különbséggel, hogy ott sokkal kisebbek a körzetek. A körzetek fel vannak osztva járásokra, természetesen, hogy a járásoknak is megvan a maga szervezete és pedig minden járásnak megvan a maga tárháza is; ahol a tagok által termelt gabona szelektálva lesz és így egységes típust tudnak piacra vinni, ami a gabonafélék áránál nagy szerepet játszik. Hogy a mezőgazdasági kamarák milyen munkát végeznek, erre nagyon jó példa az alsóausztriai mezőgazdasági kamarák munkássága. Alsóausztriában az idén 6 millió métermázsza gabona termelt, ebből a mezőgazdaság szükséglete: kenyérnek való, vetőmag és takarmányfélékben 3 millió méter-

mázsát tesz ki, a fennmaradt 3 millió métermázsából 2 millió métermázsát vett át a kamara tagjaitól és pedig minden métermázsá után az áron felül 40 fillért juttatott vissza, mint prémiumot a termelőknek, illetve tagjainak.

Ez az egyedülálló példa is mutatja, hogy az osztrák kisgazdák szerveztségét jó üzletnek is lehet nevezni. Hát ha még politikai értelemben vizsgáljuk meg az ausztriai mezőgazdasági kamara tekintélyét és súlyát, azt kell látnunk, hogy mai összetételében az ottani kormánynak öt tagja van a kamara által kinevezve, illetve delegálva.

A mezőgazdasági kamara bonyolítja le a műtrágya és minden egyéb a mezőgazdaságot érintő akciókat is. Ellenőrzi azt, hogy mindenféle talajra megfelelő műtrágya legyen használva és hogy a vásárolt és kikötött percent-kilogrammnak a műtrágya meg is feleljen.

A kamara tagjait hitellel látja el, még pedig 9 hónapos lejáratú mezőgazdasági hitellel, évi 9 százalékos kamattal mellett. De nemcsak a gabonafélék termesztéséhez kapnak a gazdák olcsó hitelt, hanem a cukorrépatermelés, szőlőtermelés, borértékesítéshez is. A cukorrépatermelésnél az osztrák gazdák, a mi cukorrépat termelő gazdáinkkal szemben igen nagy előnyt élveznek az ottani cukorgyáraktól. Az osztrák gazdák a cukorrépa métermázsájáért 6 kg. cukrot, illetve annak ellenértékét kapják és a répaszeletnek 50 százalékát. A mi gazdáink pedig a cukorrépaért az itthoni cukorgyáraktól két pengő 80 fillért kapnak métermázsánként és a répaszeletnek ugyancsak 50 százalékát. Ugy, hogy a különbség métermázsánként körülbelül 1 P-öt tesz ki. S ha csak 120 métermázsas cukorrépatermést veszünk figyelembe holdanként, akkor is az osztrák gazda ugyanezért a 120 métermázsas termésért holdanként 120 pengő többletet kap, ami bizony nagyon számottevő összeg a mezőgazdaság életében, ahol — mint tudjuk — fillérekért kell küzdeni.

A szőlészet és borászat is nagyszerűen van megszerelve. A szőlészeti iskolák a gyakorlati életre nevelik tanítványaikat olyképpen, hogy tavasszal, amikor az iskola szőlőtelepén a tanítványok elvégezték a munkálatokat, akkor hazamennek, hogy odahaza saját szőlőjüket is az iskola módszere is utasítása szerint munkálhassák meg. A szüretelés és a borkezelés is hasonlóképpen történik.

Ha azt vizsgáljuk, hogy az osztrák kisgazdák miképpen tudták, aránylag rövid időn belül, ezt a szép eredményt elérni, akkor azt kell látnunk és megállapítanunk, hogy erős akarattal, később tudással, de mindenekeztül a legnagyobb egyszerűséggel. Az is tény, hogy nem aszerint bírálják el valakinek a személyét, hogy közéleti nagyság-e, vagy sem? Ha például valakiben megvan a rátermettség és tudás, becsületességgel alakítaszta, azt igrkeznek a neki legjobban megfelelő posztra állítani.

Hol vagyunk mi még mindettől?

Szabó Imre.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A fagykárosult szőlőgazdák földadóját eltörlik.

A pénzügyminiszter rendeletét intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, valamint azok kirendeltségeihez az irányban, hogy az 1928—29. évi téli és 1929. évi késői rendkívüli fagy által sújtott szőlőgazdák földadóját vagy részben vagy egészben töröljék. A rendelet a jelzett fagykárosokat kivételesen adóelengedésre igényt nyújtó elemi csapásnak minősíti és felhívja a pénzügyigazgatóságokat, hogy közvetlenül a szüret megkezdése előtt a már bejelentett fagykárosokat állapítsák meg és hozzanak határozatot. Ott, ahol minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a szőlőt a fagy következtében ki kellett vágni, a kiirtott területre eső földadót a folyó évre egészen törölni kell.

INGYEN ÁRJEGYZÉK

legkülönbözőbb hangszereinkről.

Szajharmonikák	—70 f.—16l
Harmonikák	7.80 P-től
Hegedűk	7.90 P-től
Magyar népciterák	8.— P-től
Mandolinok	14.50 P-től
Táska gramofonok	40.— P-től

MEINEL és HEROLD

HANGSZERGYÁR

BUDAPEST, IX 462 ÜLLŐI-UT 19.

A vidéki adóhátralékok felülvizsgálása befejezést nyert.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter, mint ismeretes, rendeletet küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz, melyben felhívja azok vezetőit, hogy a vidéki adóhátralékok ügyét szeptember 15-ig rendezzék. A rendelet utasította a pénzügyi hatóságokat, hogy azon tartozásoknál, melyek háromévi adóhátralékból gyűltek össze és melyek kifizetése az illető adófizetőt anyagilag tönkretenné vagy egzisztenciájában megrendítené, vagy adóhátraléktörleszt, vagy részlettörleszt engedélyezzenek, vagy részletfizetési kedvezményt biztosítsanak. A vidéki pénzügyigazgatóságok a rendelet megjelenése óta felülvizgálták az adóhátralékok ügyét, esetenként hallgatták meg a feleket és eleget tettek a rendelet intézkedéseinek. A törölt adókra vonatkozó jelentések még nem érkeztek be a minisztériumba, megállapítható azonban, hogy a vidéki pénzügyi hatóságok a legteljesebb mértékben keresztülvitték a pénzügyminiszter óhaját, amely különösképpen méltányos elbánásra hívta fel azokat figyelmét.

Most már valóban sor kerül a borfogyasztási adó kérdésének rendezésére.

A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete Wekerle Sándor pénzügyminisztertől az elmúlt héten a következő leiratot kapta:

„Értesitem az egyesületet, hogy a borfogyasztási adó kérdésében a törvényhatóságok, városok és községek háztartási ügyeinek a közeljövőben törvényhozási uton történő rendelkezése során kívánok érdemben állást foglalni.”

Ujabb hízalási hitelt kapnak a gazdák.

A kormány tagjai Vass József dr. népjóléti és munkaügyi miniszter elnökletével szeptember hó 19-én, délelőtti minisztertanácsot tartottak a népjóléti minisztériumban. A minisztertanács Bud János kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére elhatározta, hogy utasítja a hatóságokat, hogy a közszállításoknál a magyar gazdasági és ipari érdekeknek az eddiginél is fokozottabb és szigorúbb megvédésére törekedjenek. A minisztertanács elvben elhatározta, hogy újabb hízalási hitelt bocsát a gazdák rendelkezésére. A részletekről azonban ez alkalommal még nem történt döntés. A minisztertanács tudomásul vette, hogy a párizsi jóvátételi tárgyalásokon Magyarországot Korányi Frigyes báró képviseli.

Levente-lóverseny.

Bethlen István gróf a jóvátételi értekezlet miatt megszakitotta szabadságát.

Bethlen István gróf miniszterelnök szeptember hó 18-án, szerdán délután egy óraker autón Budapestre érkezett. A miniszterelnök fővárosi tartózkodását a Párisban összeülő keleti jóvátételi értekezlet megvitatása tette szükségessé. Korányi Frigyes báró, akit a magyar kormány Magyarország képviselével bizott meg a párisi konferencián, hosszas tanácskozást folytatott Bethlen István gróf miniszterelnökkel, aki megadta a szükséges utasításokat a magyar küldöttség magatartására vonatkozóan. A magyar kormány álláspontja az, hogy a husz évre vállalt és eddig fizetett évi tíz millió aranykorona jóvátételi terhen kívül semmiféle más újabb megterhelést nem viselhet el az ország és Korányi báró ezt az álláspontot fogja kifejezni Párisban is, ahol szeptember 26-án vonják be a tanácskozásba a magyar kiküldötteket.

Bethlen István gróf miniszterelnök a tanácskozások befejezése után elutazott a fővárosból. A miniszterelnök néhány napi tartózkodásra Radványba ment, ahol Károlyi gróf vendége.

Beszámoló.

Meskó Zoltán országgyűlési képviselő szeptember hó 15-én, vasárnap tartotta a beszámolóját Kiskőrösön. A képviselő időszerű kérdésekkel foglalkozva, kijelentette, hogy nincs szükség új programra, mert a Kisgazda- és Földműves Pártnak megvan a maga programja. Ez magában foglalja a nemzeti demokrácia összes követelményeit. Ez pedig a Nagyatádi Szabó István-féle népies agrárirányzat programja, és követelte ennek a régi programnak sürgős végrehajtását. Kijelentette, hogy nemcsak a titkos választásnak a híve, hanem a választások tisztaságának is. Különösen nagy helyesléssel fogadták beszámolójának azt a részét, amelyben a mezőgazdasági munkásság szociális helyzetének az ipari munkásságéval való egyenlő rendezését követelte.

Békés vármegye bizalmát fejezte ki a pénzügyminiszter iránt.

Békés vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb rendkívüli közgyűlést tartott, melyen beható vita után elhatározta, hogy négy évre kiterjedőleg, százkilencven kilométer hosszúságú új utat építtet s a vármegyét terhelő költségek fedezetére kijelölte az angol fontkölcsonból még rendelkezésre álló maradványt, a közúti alap megtakadrtásait és a közúti adónak tizenhét százalékra való felemelésétől négy évre előálló bevételt. Ezt megelőzően a rendkívüli

közgyűlés határozatot hozott, melyben Wekerle Sándor pénzügyminiszternek a közterhek csökkentésére tett eddigi intézkedéseit elismeréssel vette tudomásul és további hazafias működéséhez szerencsét kívánva, őt készséges támogatásáról biztosította.

Husz vagon vetőmagot kaptak a békésmegyei fagykárosultak.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter a békésmegyei fagykárosultak részére husz vagon vetőmagot utalt ki azzal a kikötéssel, hogy ebből a mennyiségből csak azok a birtokosok kapnak segílyt, akiknek birtoka száz holdnál kisebb. A miniszter határozatát Deimell Sándor, Békés vármegye alispánja közölte a vármegye hatóságaiival. A vetőmagsegélyt októberben fogják szétosztani.

Az augusztusi külkereskedelmi mérleg aktív.

Magyarország külkereskedelmi forgalma 1929 augusztus havában a következőképpen alakult:

A behozatal értéke 86.8 millió, a kivitel értéke pedig 87.2 millió pengő volt, a külkereskedelmi mérleg tehát 0.4 millió pengő kiviteli többlettel zárult. A múlt év augusztus havában a mérleg 21.9 millió pengő passzivummal zárult. A javulást a behozatal értékének 10.2 millió pengővel való visszaesése, a kivitel értékének pedig 12.1 millió pengővel való növekedése idézte elő. A behozatalban pedig főleg a textiliák és gépek importja esett vissza s a kivitelben főleg a vágó- és igásállatok, a buza, a friss gyümölcs, a friss és elkészített hus csoportja emelkedett.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Újabb közvetlen tárgyalások indulnak meg a magyar-román optánsperben.

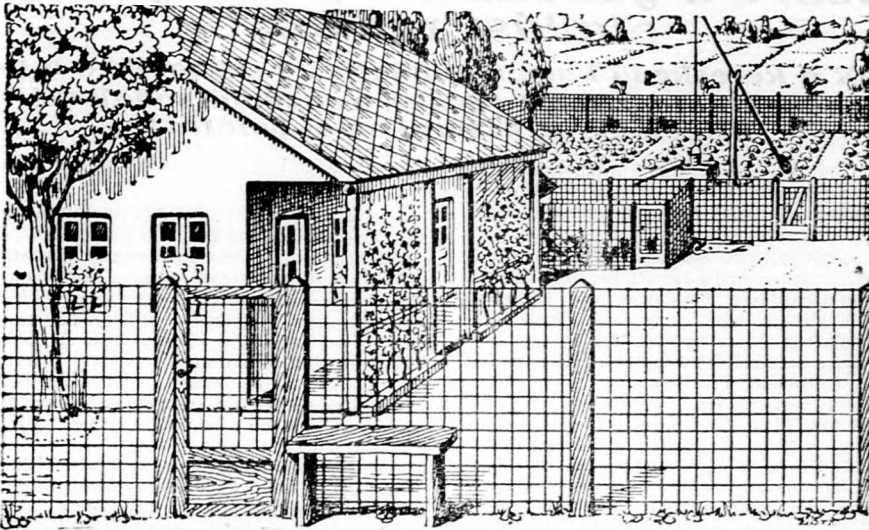
A népszövetségi tanács szeptember hó 19-én, csütörtökön vette tárgyalás alá az optánsügyben előterjesztett magyar kérelmet. Henderson angol külügyminiszter, mint a kérdés előadója, azt javasolta, hogy az érdekelt felek folytassák a közvetlen tárgyalásokat, még pedig az ő vezetésével és segítségével. Apponyi Albert gróf a magyar kormány képviselőjében elfogadta a javaslatot, mert ebben újabb lehetőséget lát arra, hogy a brit külügyminiszter magas tekintélye és a pénzügyi bizottság segítségével a tárgyalásokat kizárólagos a mostani holtpontról. Megjegyezte azonban, hogy teljes egészében érvényben tartja mindazokat a jogi fenntartásokat, amelyeket a közvetlen tárgyalásokkal kapcsolatban a magyar kormány nevében állandóan hangsúlyozott. Titelescu a román kormány nevében szintén érvényben tartotta mindazokat a jogi fenntartásokat, amelyeket eddig bejelentett és hozzájárult Henderson javaslatához. Foroughi kán, a tanács elnöke, befejezésül köszönetet mondott a magyar és az oláh delegátusnak azért a békés és engedékeny szellemért, amely az előadói javaslat elfogadásával újabb tanúságot tettek.

Ausztria ismét nagybeteg.

Évek óta tart már a hatalom birtokáért folyó harc a szomszédos Ausztriában a köztársaság kétféle fegyveres alakulata, a „Heimwehr“ és a „Schutzbund“ között. A Heimwehr nemzeti alapon álló katonaság, amely nincsen megelégedve a mostani, félig keresztény, félig szociáldemokrata kormányzattal és az alkotmányreform keresztültételével akarja a katonai hatalom kizárólagos uralmát megszerezni, velük szembenállanak azonban a Schutzbund, vagyis a köztársasági védőrség tagjai, akiknek jó a mai szociáldemokrataüzü alkotmány és élesen tiltakoznak annak mindennemű reformja ellen. E két tábor, amely

Rendes a házatája, ha **HAIDEKKER HUNGÁRIA**-fonattal keríti be.

Igen alkalmas lakóházak, belsőségek, udvarok, szőlők kerítésére.

Okvetlenül kérje képes árjegyzékünket, amit szívesen küldünk ingyen!

Egyedüli gyártója:

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronymű-, vasbutor és láncgyár

● BUDAPEST, Üllői-ut 48/27.

tavaly utcai felvonulásokon és politikai gyűléseken mérte össze erejét, most farkasszemet néz egymással, végtelenül feszültté téve az osztrák politikai helyzetet, amelynek vezetői nem tudják a mutatkozó ellentéteket kiküszöbölni. Ausztriában tehát a helyzet komoly. A lapok tulzott rémhíreket is terjesztenek, ami még inkább fokozza az idegességet. Seitz polgármester, a szociáldemokraták vezére, beszédet mondott, amelyben már engedékenységre hajlik, amennyiben kijelentette, hogy a szociáldemokratapárt minden józan alkotmánymódosításhoz készséggel hozzájárul, feltéve, hogy az alkotmányreform nem hoz jog-egyenlőtlenséget. A polgárháború megakadályozása érdekében az önvédelmi alakulatok leszerelésére is hajlandó.

Seitz bécsi polgármester feltűnően mérsékelthangu nyilatkozatával egyidejűen a Heimwehr-mozgalmat vezéreinek is határozottan mérsékeltebb irányzatot juttat tulsúlyba. Mindkét oldalon arra törekednek tehát, hogy a vitás kérdéseket ne az utcán döntsék el, hanem megőrizve az ország nyugalmit, jussanak a pártok megegyezésre. A Heimwehr szeptember 29-én nagyrányu gyűlést tart és bár a vezetőség erre a napra is biztosította a rendet és nyugalmat, a szocialisták mégis attól tartanak, hogy a jobboldali szervezetek Bécs ellen vonulnak és ebben az esetben elkerülhetetlen lesz a véres összeütközés, esetleg a polgárháború. Szeptember 29-ike elé tehát Bécs városa aggodalommal tekint és a polgárság minden lehetőségre számítva, élelmiszerkészleteket gyűjt, hogy az esetleges ferradalom készületlenül ne találja. Remélhető azonban, hogy felfordulásra nem kerül sor.

A keleti jóvátételi értekezlet.

A hágai konferencia pénzügyi és politikai szempontból is véglegesen rendezte a német jóvátétel kérdését és annak sikere után felvetődött a diplomaták körében az a gondolat, hogy a hágai mintára rendezzék a keleteurópai államok által fizetendő háborús jóvátételek kérdését is. Ez a kérdés Magyarországot is közelről érinti, amennyiben Magyarország fizetsége tudvalevően még nincs végleg megállapítva. Érthető tehát, ha a magyar közvélemény érdeklődése fokozott figyelemmel fordul azok felé a tanácskozások felé, amelyek már el is kezdődtek Párisban

és amelyek célja a „háború végleges felszámolása“ a kelet-európai kisebb államokat illetően is. A párisi értekezletnek hármas feladata van: összeírni a győztes államok kezébe került állami javakat, felosztani azoknak a kölcsönöknek a terhét, amelyeket a legyőzött államok a háború előtt felvettek és végül rendezni a tulajdonképpeni jóvátétel kérdését. Az értekezleten Ausztria, Bulgária és Magyarország jóvátételi ügyét rendezik.

Tánczos Gábor tábornok beszéde Genfben.

Genfben most folyik a Népszövetség leszerelési főbizottságának tanácskozása.

A vita folyamán, többek közt, felszólalt Tánczos Gábor tábornok is, aki a magyar delegáció álláspontját a következőkben adta elő.

— Bizonyos határozatok, amelyeket a bizottság többsége elfogadott, nem felelnek meg a magyar kormány felfogásának, minthogy ezek nem veszik kellőképpen tekintetbe a fegyverkezés csökkentésének leglényegesebb elemeit. A magyar delegációnak szilárd meggyőződése, hogy az a leszerelési értekezlet, amelyet ezen az alapon hívnának egybe, nem juthatna kielégítő eredményre és nem hiszem, hogy kormányunk abban a helyzetben lenne, hogy ilyen egyezményt aláírasson. Véleményünk szerint a leszerelést előkészítő bizottság feladata nem az, hogy olyan egyezményt készítsen elő, amelyet csupán néhány állam fogadhat el, hanem ellenkezőleg olyan egyezmény előkészítésére kell törekedni, amelyhez valamennyi állam hozzájárulhat. A magyar kormány felfogása szerint Cecil lord javaslata alkalmas volna arra, hogy a bizottságot visszavezesse arra az egyedüli utra, amelyen csakugyan megvalósíthatja a tényleges leszerelést. Éppen ezért, melegen támogatjuk a brit javaslatot, amely minden bizonnyal közelebb hoz minket ehhez a célhoz.

Gyűjtsünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap“ táborába.

A kereskedő huszszázalékos kamatnyereségeit vág zsebre a gazdán, a gazda pedig vég- eladást rendez.

**Miért csak a kereskedő kamatoztathatja 20 százalékra a pénzét?
A hitelmegvonások katasztrófába döntik a gazdátársadalmat. — Meg kell
állapítani az uzsorakamat határát!**

Az uzsorakamat, a gabonaértékesítés és a hitelmegvonások kérdéssével foglalkozott a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara (Győr) most lefolyt ülése, melyen Khuen-Héderváry Károly gróf elnökölt.

Szávozó Richárd megállapította, hogy minden gazdagytülés nem más, mint egy súlyos beteg fölött tartott konzilium. Ez a súlyos beteg: a hazai mezőgazdaság. A mezőgazdasági kamarák havi helyzetjelentéseiből kitűnik, hogy egyes vidéki bankok 18 százalékos kamatot, sőt ennél is többet szednek. Törvényesen kellene már szabályozni azt a maximális kamathatárt, amelyen felléll kamat uzsoraként üldözendő. Javasolja, hogy a Jegybank mindenkor kamattalával összhangban állapítsák meg az uzsorakamat határát. A továbbiak során Szávozó Richárd sajnálattal állapítja meg, hogy a hetek óta tartó gabonaárakalukások lehetővé teszik, hogy minden rizikó és fáradság nélkül 20 százalékos tőkekamatot biztosítsanak maguknak olyanok, akiknek a mezőgazdasági termelés egy évi fáradságos munkájából, verajtékéből, veszteségeiből semmi sem jut. Nem kell mást tenni, mint effektív buzát vásárolni és ezt tárolni valamelyik budapesti közraktárba. A közraktári jegy alapján bármelyik budapesti pénzintézet a gabona értékének 80 százalékát kifizeti. Tehát van pénz. Ugyanebben az órában, ugyanez a gabona eladható márciusi szállításra. A beraktározási és összes költségek levonása után még mindig marad mázsánként 80—90 fillér tiszta haszon, amely a kölcsönvett tőke 20 százalékos kamatozását biztosítja. Ebben az az erkölcsi igazságtalanság, hogy a termelő gazdák maguk ugyanezt az üzletet meg nem csinálhatják. És pedig azért nem, mert csak budapesti közraktári jegyre lehet varrants-hittelt kapni. Eppen azért javasolja, hogy a kamara oly irányban tegyen előterjesztést, hogy a vidéken lévő közraktárak és arra alkalmas malmok mindazon helyeken, ahol a Magyar Nemzeti Banknak fiókja van, közraktári jelleggel ruháztassanak fel és ezek raktári jegyeire a gabonaérték 50 százaléka a gazdák által is igénybevehető legyen. Ezáltal a gabona versenyképessége jelentősen emelhető lenne, mert különösen az export határszélhez közlekedő vidékeken meg lehetne takarítani a Budapestre és visszaváló szállítási költséget, ami több pengő különbséget tesz ki.

És a budapesti látható készletek nem nyomnák olyan károsan az árakat lefelé.

Ugyancsak Szávozó Richárd állapította meg, hogy a Jegyintézet és a fővárosi bankok által kiadott hitelmegvonási jelszó és a gazdák hitelei egyrészt azonnali visszafizetése iránti követelések azt eredményezték, hogy a gazdák egyenesen végeladást és végkiürítést rendeztek barmaikból és terményeikből a beföldi gabonának árzuhanását a hitelmegvonás következtében előállott óriási árukínálat idézte elő. Ez eredményezte, hogy a beföldi árak állandóan világparitás alatt állanak. Ezt tették azért, hogy a Jegybank devizaállományának felemelését kizárólag a gazdák fizessék meg. Kiszámíthatatlan ezen árrömbölésnek közgazdasági kára. Ez a bevételi veszteség végeredményben a magyar ipart, a kereskedelmet és a pénzügyi világot is sújtja, mert a gazdaközönség teljes élszegényedésére vezet és annak vásárlóképességét megöli. A kamara szükségesnek tartja egy a mezőgazdasági viszonyok és érdekek kizárólagos szolgálatára hivatott olyan agrárius intézmény és szerv sürgős létesítését, amely hasonló árrömböléseket a jövőben lehetetlenné tenne.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara végül oly irányban határozott, hogy előterjesztést tesz a mezőgazdasági hitelek kamatmérésének sürgős keresztülvitele érdekében. A gazdátársadalom, mint legnagyobb fogyasztó által viselt óriási kiváncsi védvámok bevételeinek egy bizonyos százaléku részét kívánják erre a célra igénybevenni, nehogy újabb adóterhek sújtsák az amugy is roskadozó lakosságot. A kamatméréselés költségeinek fedezésére különböző, a gyakorlatban kevésbé bevált akcióköltségek is felhasználhatók lennének.

Khuen-Héderváry Károly gróf elnököt háromtagu bizottsággal együtt delegálta a kamara abból a célból, hogy a fenti sürgős javaslatok keresztülvitele érdekében illetékes helyen eljárjanak.

A vidéken 18 százalékos kitévő, vagy egyes helyeken ezt is meghaladó kamatszázalék mint intő lázmérő mutatja, hogy a közbelépésnek legfőbb ideje érkezett már a kormány részéről is.

A mezőgazdaság helyzete változatlanul súlyos.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legújabb jelentése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legújabb jelentése szerint a buza ára országos viszonylatban nem haladja meg a husz pengőt sem. Még az értékesítés szempontjából kedvező fekvésű győri mezőgazdasági kamara területén is csak 19.70 pengő volt a buza átlagára. Hasonlóan olcsó a rozs, mert 14 pengős árak mellett igen gyakran találkozzunk 13 pengős rozsárakkal. De sok helyen még ilyen olcsó árak mellett sem értékesíthető a termés. Egyedül Szabolcs vármegyében és a többi fagykárosult vidéken mutatkozik buza iránt kereslet 22 pengős áron is. Ezen a vidéken azonban eladó készletek nincsenek, sőt maguk a gazdák részéről is élénk kereslet nyilvánul meg vetőmag iránt. A többi termékek is igen nyomott áron cserélnek gazdát. A burgonya csaknem eladhatatlan, a csöves tengeri ár is nagyon olcsó, mázsája 5—6 pengőért kel el. A szarvasmarha ára sem kielégítő. Egyedül a hizómarháért lehet legalább átmenetileg aránylag elfogadható árat kapni.

A buza alacsony ára következtében az ország több részében élénk mozgalom észlelhető a gazdaközönség körében azzal a céllal, hogy a buzatermelés helyébe más jövedelmi forrást nyissanak meg. Így az Alföld egyes helyein a baromfityenyésztést karolták fel igen jó eredménnyel. Másutt

a buza helyett babot, borsót, mákot, dohányt stb. vetettek. Az új irány azonban szakértelem, illetve tapasztalat hiánya miatt egyelőre nem vezetett mindenütt sikerre.

A helyzetet csak súlyosbítja a hitelek megszorítása és a drága kamat. A váltókamat 13—14 százalék körül mozog és 12 százalék alá ritkán száll, de 18 százalékos kamattételekről is érkeztek jelentések. Még ilyen súlyos feltételek mellett is csak igen nehezen lehet pénzt kapni és már néhány száz pengős tételt sem adnak másképp, mint első helyen való bekebelezésre. A gazdaközönség fizetési kötelezettségének jelentős része és az adórészlet az aratás után esedékes. Ilyen körülmények között kényszerülve van terményeit, még a mai rossz értékesítési lehetőségek mellett is eladni, sőt éppen az olcsó árak mellett többet kellett eladnia, mint rendszeren. Nem csoda tehát, ha egyesek már most nyultak téli készleteikhez. A pénztelenség egyébként úgy a gazdasági, mint a magánélet minden vonalán megnyilvánul. Ennek tudható be, hogy az ingatlanforgalom csaknem teljesen szünetel. A gazdaközönség személyi kiadásait a lehető legkisebb mértékre szorítja úgy a ruházatkodás, mint az ételmezés terén. A kisebb gazdák nem vesznek fel napszámot és azt a munkát is maguk látják el,

amelyet eddig mindig mezőgazdasági munkással végeztek.

A műtrágya iránt eddig folyton fokozódó érdeklődés csaknem teljesen megszűnt.

A nyár folyamán a *pvukaalkalom és a munkakereslet általában egyensúlyban volt.* Nagyobb munkahiányt jelentenek azonban most már Csongrádról, ahol 5—6000 törpebirtokos van munka nélkül a legsanyarubb helyzetben. Szentesen ezzel szemben nagy a munkakereslet, ugyanynyira, hogy ott az átlagos 3—3.50 pengővel szemben 5—6 pengős férfi napszámot fizetnek.

Az állatállomány a júliusi szárazság következtében a legelőn nem találta meg a szükséges táplálékot, az augusztusi esők azonban némileg használtak úgy, hogy a jószág nagyobbára ismét talált rajtuk ételmet. A *sarju* is gyenge termést adott. Mégis, ha a jószágot nem kell a legelőről a rendes időnél hamarabb betelepíteni, a takarmánykészlet elegendő lesz a teletetésre.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A vetőmagkukorica téli elraktározása.

Irta: Villax Ödön.

A kukorica csirázóképességével mindig baj van. Különösen az idei kemény tél után volt nagy panasz a kukorica rossz csirázására. Sok gazda nem tudta hamarjában honnan is szerezzen vetőmagot, mert a szomszéd kukoricájának csirája is csakugy elfagyott, mint az övé.

Ha a vetőmagkukoricát már őszi különválogatjuk és annak téli elraktározására is kellő figyelemmel leszünk, legyen a tél bármilyen erős is, kukoricánk csirázóképessége mindig jó marad. Ez pedig igen nagy fontossága. A rosszul csirázó magból ugyanis mindig többet kell vetnünk. Tehát a maggal nem takarékoskodhatunk. De a gyengébben csirázó magból mindig gyenge növény is fejlődik s így az ilyen mag után kielégítő termésre sem számíthatunk.

A leghelyesebben akkor járunk el, ha a vetőmagnak szánt csöveket már őszi a töréskor vagy fosztáskor különválogatjuk. A különválogatott csövek lehetőleg teljesen beéredettek, száraztapintatuaak legyenek. Ügyeljünk továbbá a csövek hengerességére, jó benőttségére, valamint arra is, hogy egy és ugyanazon a csövön többféle alaku és színű magvak ne legyenek.

Ha korábban érik kukoricánk, akkor az említett módon kiválogatott csövek lesznek olyan szárazak, hogy azok

a tél folyamán a góréban is eltarthatók. Ha ellenben kései a kukorica, leghelyesebb lesz a vetőmagnak kiválogatott csöveket koszoruba felfűzni s az ereszt alatt tartani. Ily módon a kukorica a fagyok beálltának idejére jól kiszárad. Ha pedig erre az időre kukoricánk már száraz, akkor nem kell tartanunk attól, hogy abban akár a legerősebb fagy is kárt tegyen. Ha azonban a kukorica nagyon nedves volt, vagy az erős fagyok korán köszöntöttek be, sokszor ajánlatos lesz a kukoricakoszorut az ereszt alól az erősebb fagyok beálltának idejére a padlásra akasztani. Erre a célra — mint ahogy a szatmári gazdák mondják — a nádas pad a legjobb, vagyis a náddal fedett padlás. Az ilyen padlás ugyanis melegebb.

De ha előzően az ereszt alatt eléggé kiszellőzött a kukorica, akkor a nagy fagyok a cseréptetőn padláson való tartáskor sem okoznak benne kárt, (hacsak nem voltak a csövek nagyon nedvesek), sőt az a legtöbbszor az ereszt alatt is kitelelhet, anélkül, hogy a csirázóképességben a fagy a legkisebb kárt is okozná.

A gyümölcsiak ültetésének ideje.

Irta: Horn János.

Az ültetés ideje a nedvkeringés szünetelése alatt, tehát ősztől tavaszig van. Az ültetés idejét a talaj, az éghajlat, fekvés és az ültetendő gyümölcsnem határozza meg. Erőteljes fák, edzett természetű gyümölcsfák különösen laza talajokon és a szőlő égőve alatt őszi ültetendők. Télen csak akkor ültetünk, ha a föld nem fagyos, nem sáros és a hőmérséklet legalább 6 C. fok van a nulla felett. Zord, nehéz, sáros talajokon, nyirkos völgyekben és ott, ahol az elültetett még be nem gyökeresedett fákat rovarok támadhatják meg, csak tavasszal ültetünk.

Bár a tavaszi ültetés elterjedtebb, mint az őszi, mégis, ahol az őszi ültetés keresztülvihető, jobb ezt alkalmazni akkor, ha az ültetést már korán elvégezhetjük és utána még néhány hétig szép időjárást várhatunk.

Az őszi ültetésnek az az előnye van, hogy a gyökerek metszölappjai tavaszig hegszövetet képezhetnek, úgy, hogy a február hónapban már lassan meginduló nedvkeringés a gyorsabb gyökérképződés következtében a fa megeredését biztosítja. A nagyobb mennyiségű csapadék a talaj sülédését elmozdítja, a földet a gyökerekhez jobban odanyomja, a téli fagy pedig az összeállott földet fellazítja, úgy, hogy a talaj nem lesz olyan szalonnás, mint amilyen a tavaszi olvadások után elültetett fa felszikkadó talaja szokott lenni. A gyökérzet az őszi ültetés alatt kevesebbet szenved a kiszáradás miatt, mint tavasszal. Az őszi ültetésnél a fa megöntözésének költségese munkája is marad. Vásárlás esetén őszi ültetés mindig biztosabban meg-

TILLANTIN nedves és szárazpácok fogyasztása évről-évre nagymértékben EMELKEDIK

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE || MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI VEGYSZEREK KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. BUDAPEST, X., HÖLGY-UTCA 14.

A híres hortobágyi esárda ivószobája.

kapjuk a kívánt fajtát, mint tavasszal. Végül, a fák rügyei korán, már február végén duzzadni kezdenek és így a csak ezután következő tavaszi ültetés munkájánál sokkal nagyobb mértékben ki vannak téve a letördelésnek, mint ősszel, amikor kicsinyek és a fához jól odasimulnak. Mind-ezért és mert ősszel mindig kevesebb sürgős munkánk van, mint tavasszal, amennyire csak lehet, mindig ősszel ültessünk.

Az ültetést már októberben elkezdhetjük. Előzőleg azonban a leveleket — a fa hajtásán végighuzva a kezünket — leszedjük, vagy egyenként levágjuk. A tavaszi ültetést minden más munka előtt korán végezzük, de csak akkor, ha a fagy felmelegedett és a föld porhanyós lett.

Etethetünk-e szénát a sertésekkel?

Irta: Kenessey Béla.

Talán kissé szokatlan a kérdés, de a válasz minden esetre megnyugtató. Ha nálunk Magyarországon nem is szokták a szénát sertések takarmányozásánál használni, annál is inkább teszik a külföld olyan vidékein, ahol nagy szénatermés szokott rendszeresen lenni. Így Ausztriában és Németországban a hasas kocákkal a vemhesség első kétharmadában olyan takarmányt etetnek, amely finomra szecskázott szénából, vagy szénavirágból, kevés burgonyából és répából áll és amelyhez aszerint tesznek még abrak-takarmányt is, amint az illető tenyésztő takarmányviszonyai engedik. A kocák ilyen takarmányozása arra való, hogy később, szoptatási idő alatt elégséges mennyiségű takarmányt tudjon elfogyasztani. A szénatakaromány mint tömeges dolog alaposan kitágítja a gyomrot és a beleket és így a célnak megfelelő. Attól nem kell félni, hogy az ilyen takarmányozás mellett a kocák nem kapnak elegendő tápanyagot, mert tudnunk kell, hogy a vemhes koca naponként 15 gramm organikus anyaggal növeli testsúlyát, a vemhes növekedése által, ami 15 gramm organikus anyagnak, azaz 13 gramm fehérjének felel meg. Ez tehát olyan kicsi összeg, hogy kevés takarmánnyal is könnyen kondícióba tarthatjuk az állatot.

Hizlalásra szánt süldőkkel is szoktak szénát etetni és pedig azoknak 15—16 hetes korától kezdve 6 hétig, mely idő alatt a belek a későbbi takarmányok részére kellőképpen kitágulnak.

Bár a széna, mint látjuk, feltakarmányozható sertésekkel, mégis nem természetszerű takarmányuk, mert a sertések sokkal rosszabul használják ki, mint például a szarvasmarhák. A takarmánykihasználás: 50 százalék.

Németországban sokat kísérleteztek és még mai napig is kísérleteznek a szénalisztel. Ennek ott van gyakorlati értéke, ahol a széna liszté váló őrlése csak mint mellékes üzem jön számításba.

Magyarországon nem készítenek szénalisztet, épen azért ez nálunk nem is vehető számításba, annál inkább számításba jöhet azonban a finomra szecskázott széna, mely különösen takarmányszük esztendőben, nemkülönben az olyan helyen, ahol a széna olcsó és az abrak-takarmány drága, igen alkalmas póttakarmány lehet.

A történelem tanulságai.

Nincsen semmi új a nap alatt. Politikusok, közigazdák már sokszor haszonnal emlékeztek vissza e közmondásra, mikor válságos helyzetben a történelem tanulságait hívták segítségül.

Mezőgazdaságunk ma válságban van. Emlékezzünk vissza mi is, mi volt a mult század kilencvenes éveiben, amikor az egész világot sujtotta az agrárkrízis, amikor a buza hat forintért cserélt gazdát. A jelszó akkor is az volt, hogy a gazda ne fektessen be semmit. A földek művelését, ápolását a minimumra csökkentették, mire persze a termésátlagok csökkentek s a jövedelem pedig még jobban megcsappant. Erre minden talpalattnyi területen búzát vetettek, feltörték rétet, legelőt, hogy nagyobb termést és nagyobb jövedelmet érjenek el, szóval a külterjességet a lehető legnagyobb mértékben kiterjesztették. Az árak pedig estek tovább, a mezőgazdaság megszűnt jövedelmező foglalkozás lenni.

Csak ekkor kaptak észbe a gazdák, csak ekkor jöttek rá arra, hogy a jövedelmezőséget csak úgy tudják helyreállítani és fokozni, ha *ugyanazon területen minél többet termelnek*. Ekkor ismét gondosabban művelték földjeiket és ekkor lendült fel a *hazai szuperfoszfát-fogyasztás ugrásszerűen*, évről-évre több százalékkal emelkedve s nemsokára meg is szűnt az agrárválság.

A mai helyzet ugyanaz. A gazdák szintén a külterjesség felé kacsintanak, sőt egyesek még a *legolcsóbb, a legkönnyebben alkalmazható versenytermelési eszköz, a műtrágyák elhagyásával akarnak takarékoskodni*. Felesleges mondanunk is, hogy helytelenül. Hisz épp a műtrágyák, a szuperfoszfát alkalmazása teszi nagy termésmenővelő és javító hatásánál fogva a már alig jövedelmező kalászosok termesztését gyümölcsözővé.

Ne várjunk tehát, míg porban hever hazánk talpköve, a mezőgazdaság, ne várjunk, míg talajunk kimerült, míg hosszú nehéz évek tanulságai kényszerítenek a belterjesebb gazdálkodásra. Okuljunk a multon, előzzük meg a bajt és igyekezzünk ugyanazon területen műtrágyák és jó vetőmag felhasználásával minél többet és jobbat termelni, csak így csökkenthetjük az egy mázsát terhelő termelési költségeket, csak így lesz képes gazdálkodásunk ismét jövedelmezővé.

Az alacsony buzaárak tehát ne arra ösztönözzenek, hogy a műtrágya elvonásával takarékoskodjunk, hanem ellenkezőleg éppen arra, hogy a műtrágyák célszerű és helyes alkalmazásával a termésátlagokat fokozzuk, mert 10—20 mázsás terméseket jó vetőmag mellett csak bőséges műtrágyázással érhetünk el.

Apró jó tanácsok.

Az őszi faültetés előnyösebb laza, középkötött talajon, száraz és meleg időjárás mellett, míg a tavaszi indokolt akkor, ha nedves, kötétt, hideg a talaj és az illető vidéken általában hideg az éghajlat.

A darát a sertéseknek ne adjuk hig moslék formájában, mert a sok víz felhigítja az emésztőnedveket, nagy lesz a szív és vese munkája, szíva csos lesz a húg (így füstölésnél, sütésnél összeesk) és — mint sok pontos kísérlet beigazolta — kisebb lesz a salyszaporulat. Csak annyi vizet kell a darához adni, hogy az kászerű péppé álljon össze. A beáztatáshoz nyáron hideg, télen meleg vizet használjunk.

Zöldbabot sóban tölre ugy sikerül megőrizni, hogy a hüvelyeket megmossuk tiszta vízben, majd késsel a rostos részeitől megszabadítjuk és apróra vágjuk. Ezután ívegekbe vagy kis hordóba rakjuk. Hozzáadunk só — 10 kg. babra 1 kg. só számítva. Majd az ívegeket, illetőleg a hordót közepes hőmérsékletű (15—18 fok C.) helyre állítjuk. Itt erjedésen megy át a bab, mely habborékolásban mutatkozik. Ha ez megszűnt, hűvös helyre viszik az ívegeket. Így kellemesen savanykás zöldbabot kapunk a téli hónapokra.

Az istállótrágyát homoktalajon, 10—12 cm. mélyen, agyagtalajon pedig 8—12 cm. mélyen kell alászántani. Ha a szántás sekélyebb, akkor nem jut elegendő nedvesség az alászántott trágyához, ha pedig a kelleténél mélyebbre fordítjuk le, akkor a levegő nem juthat hozzá. Már pedig levegő, nedvesség és melegség nélkül a korhadás meg nem indul és a növények a trágyában levő tápanyagokhoz hozzá nem juthatnak.

A nyírrohadásnak közvetlen oka az, hogy a nyír bürűdéből jutott nedves pészokban felhalmozódnak olyan baktériumok, melyek képesek a kemény szárunyagot is elfolyósítani, miközben igen kellemetlen, a puha sajtokra emlékeztető

szag árad szét a környezetbe. Ha már a szárunyir elpuhult, a ló szántani kezd. A nyírrohadást megelőzhetjük úgy, ha a nyírbarázdákat tisztán és szárazon tartjuk. Puha vagy repedezett nyír ajánlatos időnként fakátránnyal bekenni. A nyírrohadás nem szavatossági hiba, mert a vevő vételkor észreveheti a pata felemelése útján. Nem öröklődő.

A fagyöngy bokrai elősködnék gyümölcsfák és erdei fák ágain, kiszáradt ezeket és elszívják tápláló nedveiket. Ezért vágjuk le őket, bárhol találjuk. Terjeszti a fagyöngyöt a léprigó, mely a fagyöngy ragadós bogyóival táplálkozik s így a bogyókban levő magvakat fáról-fára hurcolja. Ezért a léprigó se érdemel kiméletet; mint káros madarat, irtani kell!

A denevérek a leghasznosabb rovarirtók, mert fadánkáguk hihetetlen nagy. Főleg sok olyan éjjeli lepkét fogyasztanak el, melyeknek lárvái az erdőkert pusztítják. Nem szabad tehát eltűnni, hogy tudatlan emberek üldözzék és irtsák őket. Denevérek nélkül — írja egy természettudós — alig volna már erdő-ségünk.

A tengeri zászólását, azaz a cső feletti szárrészének levágását csak akkor szabad megkezdeni, mikor a szemek sárga-érősen vannak, tehát a felszakított szemekben nem tejeslé, hanem vajszerűen formálható anyag van. Ha a zászólást előbb végrehajtjuk, akkor kevesebb lisztes rész, vagyis kevesebb keményítő lesz a szemekben, mert hiszen tudvalevő, hogy a magvakba raktározott keményítőt a zöldlevelek készítik.

Hizóba fogott éves mangalica sülőknek fejünkint a nagy tapasztalattal bíró hizalók szoktak adni az I. hónapban napkint 0,75 kg. árpát és 0,75 kg. korpát, a II. hónapban 1,4 kg. árpát és 0,6 kg. tengerit, a III. hónapban 1,5 kg. árpát és 1,5 kg. tengerit, a IV. hónapban 1,2 kg. árpát és 2,3 kg. tengerit, az V. hónapban 1,2 kg. árpát és 2,3 kg. tengerit, a VI. hónapban 1,0 kg. árpát és 2,4 kg. tengerit. A hizalók azonban e szám adatokhoz nem szigorúan ragaszkodnak, hanem a falva étvágya szerint esetről-esetre növelik vagy csökkentik a napi adagot.

A cukorgyáarak ugyanannyit keresnek a cukorrépán, mint amennyit a gazdáknak fizetnek.

Miért nem engedik meg Győrött a cukorgyár felállítását?

A Felsődanántuli Mezőgazdasági Kamara (Győr) a kerületi gazdák sérelmeinek megvitatása és a tenivalók megállapítása céljából értekezletet tartott. Khuen-Héderváry Károly gróf elnök bevezető szavában kiemelte a hitelválságot és a hozzáférhető hitel hihetetlen nagy kamatterhet, mint azt a két körülményt, amely mértéktelen kinalatot okozott a gazdák részéről és a terményárakat mélyen a világparitás alá nyomta. Ezen a helyzeten sürgősen segíteni kell, mert a gazdatársadalom elvérzik. Ezután Ományi János igazgató beszámolt a kamarának arról az akciójáról, amelyet az ipari növények termelésének fokozása érdekében indított, majd Glaser Géza előterjesztése alapján behatóan foglalkozott a gazdaggyűlés a győri új cukorgyár ügyével.

Mint ismeretes, egy svájci tőkecsoport nagy befektetéssel Győrben cukorgyárat akar létesíteni. A gazdák körében elterjedt hírek szerint azonban a cukorgyárak létesítését külön engedélyhez akarják kötni és ezzel meghiusul a győri gyár alapítási terve. Glaser Géza kifejtette, hogy Cseh-Szlovákiában 260 cukorgyár működik, tehát huszszor annyi gyár, mint nálunk. Mégis ott az új gyárakat, főként, ha azokat kisgazdák szövetkezeti alapon létesítik, az állam részvényjegyzéssel támogatja. Romániában a gazdák 3,70 pengőt, Ausztriában 3,80, Olaszországban 4,60 pengőt kapnak a cukorrépáért, míg nálunk 2,85 pengő a három évre lekötött cukorrépa-ár, tehát igen jelentős a különbség. De amíg Ausztriában 40 fillér a cukor ára, addig nálunk majdnem a duplája: 72 fillér, tehát a gazdák mint fogyasztók, két alakban is adóznak a cukorgyárnak. Hiteles statisztikai adatok szerint a cukorgyáarak mérsékelt 2,80 pengőt keresnek a cukorrépán, ugyanannyit, mint amennyit a termelőnek fizetnek. Javasolja, hogy a győri gazdakamara a többi kamarákkal és a vármegyei Gazdasági Egyesületekkel együtt szorgalmazza az új győri cukorgyár felállítását és sürgessé ki a telepengedélyt.

Khuen-Héderváry Károly elnök kijelentette, hogy a cukorgyár alapítása szorosan összefügg azzal a szükséges gazdaságpolitikai programmal, amelynek lényege, hogy a gabonatermelésről az ipari és kereskedelmi növények termelésére kell áttérni. Ez az

üzemváltás azonban csak akkor vehető keresztül, ha az ipari és kereskedelmi növények feldolgozására megfelelő számu iparvállalatunk is van. Éppen ezért a kamara mindent megtesz, hogy a felsődanántuli gazdák új cukorgyárhoz jussanak, amúll is inkább, mert ez a törekvés egyezik az iparfejlesztő politika célkitűzéseivel. A gazdák megnyugvással fogadták a kamara akcióját.

Óra, mint takarékpersely.

Az óra csak bizonyos ideig jár, aztán megáll és nem indul el addig, amíg egy pénzdarabot bele nem dobnak. Az óra tehát takarékoságra kényszeríti gazdáját.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Országos Mezőgazdasági Kamara értekezlete a gabonaértékesítésről.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az elmúlt héten folytatta Hoyos Miksa gróf elnöklésével a gabonapiac helyzete tárgyában megkezdett értekezletét, amelyen a gabonaértékesítés valamilyen fontos és idősebb kérdése szóba került. Az elhangzott felszólalások után az elnök kijelentette, hogy külön bizottság foglalkozik majd a termés finanszírozásának kérdésével és a hitel problémájával, hogy a gazdaközönség a gabona mindenáron való piacra dobásától mentesüljön. Leszögezte, hogy a magyar buza, a tiszai buza márkáját meg kell védeni a szomszéd államok buzájával szemben, amelyet ugyanilyen elnevezés alatt hoznak forgalomba. Az értékesítési viszonyok előmozdítása érdekében kívánatosnak tartja a közraktári intézmény kiscsökkentését, a már meglévő raktarak cölcszerűbb kihasználásával, valamint a ráérő utján való hirszolgálat megvalósítását. Az értekezlet végül elfogadta a kamarának azt a javaslatát, hogy az Országos Mezőgazdasági Kamara kebelében a gazdák és a kereskedelem képviselőiből olyan állandó bizottság alakuljon, amely havonként legálább egyszer tartandó ülésein foglalkozik a gabonapiac helyzetével.

Fokozódik a gyümölespálinkatermelés.

Augusztusban a termelési adó alá eső szeszszőlők 2210 hektoliter gyümölespálinkát termeltek. Az előző év augusztusának termelése 1909 hektoliter volt, így tehát az idei augusztusi termelés az előző év termelésével szemben 302 hektoliterrel emelkedett. Az 1928. évi szeptember 1-től 1929. augusztus végéig ki-termelt gyümölespálinka mennyisége 48.229 hektoliter, míg az előző év ugyanezen időszakának termelése 34.394 hektoliter. Az elmúlt 1928-29. termelési évben a gyümölespálinkatermelés 13.835 hektoliterrel emelkedett.

Kiállítás Pilsen.

Szeptember hó 15-én, vasárnap rendezte a monori járás mezőgazdasági bizottsága a mezőgazdasági kiállítását és versenyt Pilsen. Felhajtottak 157 darab szarvasmarhát, 86 darab lovat, 35 darab sertést és 120 darab baromfit. De kiállítottak igen sok gépet, valamint gyümölcsöt is. A kiállítás megnyitásán nagy és előkelő közönség vett részt. A kiállítást Marton Béla, a rendezőbizottság elnöke, nyitotta meg kelkes szavakkal. Utána megvolt a díjazás, amelynek eredményeként Puroly Emil mezőgazdasági kamarai elnök szétosztotta a díjakat. Délután fogatverseny volt.

Olesó méhetelő cukor kapható.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület kérésére a pénzügyminiszter a méhek őszi feletelésére kiutalta azt a másfél vasgöngyös tiszta kristálycukrot, mely a tavaszi akcióból visszamaradt. Erre a cukorra igényt tarthat minden méhész, aki igazolja, hogy méhesládjai etetésre szorúlnak, hogy a cukrot kizárólag méhek etetésére fogja fordítani, hogy valamely méhészeti egyesületnek egy körnek tagja. A kiutaltató legnagyobb mennyiség esetébenként 3 kilogramm, a cukor ára kilogrammonként 80 fillér, a kiutalási határidő október 31., a feletelési határidő november 30. A cukorra igényt tartó méhészek forduljanak sürögősen az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez (IX., Üllői-út 25.), ahonnan a megrendelőlapot azonnal megküldik. Adminisztrációs költségekre husz fillér küldendő be postai értékjegyekben.

Pályázat zabszállításra az állami méneseik részére.

A földművelésügyi miniszter a magyar királyi állami ménes- és méntelepek részére, nevezetesen: a kishéri ménes részére ab Kishéri, 2500 métermázsra, a bábolnai ménes részére ab Nagyigmánd 2300 métermázsra, a székesfehérvári méntelep részére ab Székesfehérvár 800 métermázsra, a nagykörsői méntelep részére ab Nagykörső 300 métermázsra, a gyöngyösi méntelep részére ab Gyöngyös 1500 métermázsra és a jászberényi méntelep részére ab Jászberény 500 métermázsra zab szállítására árlejtést hirdet. Irásbeli ajánlatok zárt levelekben a magyar királyi földművelésügyi minisztérium lötenyészteségi számvevőségéhez (Budapest, V. Kossuth Lajos-tér 11., V. em. 518. ajtó) 1929. október 1-én, délután 10 óráig nyújthatók be. Az árlejtésre vonatkozó bővebb feltételek fenti helyeken megtekinthetők.

Állatdíjazás Nagybaracsán.

A Bács-Bodrog Vármegyei Gazdasági Egyesület legutóbb Nagybaracsán szarvasmarha-, ló- és sertésdíjazást rendezett. Nagydíjat nyert Galló István (Dávod) 8 éves tehene, Székely Kálmán (Bátmonostor) 1 és fél éves üszője, Utterer Vendel (Csátalja) 10 éves kancaja, Kordé Ferenc (Dávod) 2 éves kancacsikója és Likár Ferenc (Dávod) 1 és fél éves mangalica kocaja. Első díjat nyert Hedrich Máttyás (Csátalja) 6 éves tehene, Horváth József (Nagybaracska) 1 és fél éves üszője, Bischoff Vendel (Csátalja) 8 éves kancaja, Példa János (Bátmonostor) 6 éves kancaja, Róth Lajos (Csátalja) 1 éves kancacsikója, Kocsis Péter (Nagybaracska) 3 éves kancacsikója, Mojzes Antal (Nagybaracska) háromgyedű éves mangalica kocaja. Ezenkívül számos kisebb díjat is osztottak ki.

Ötvenezer pengőt küldött Rothermere a Szent Imre-évi előkészítésére. A magyarok nemesszívű barátja, Rothermere lord, a napokban ötvenezer pengőt küldött Huszár Károly volt miniszterelnöknek a Szent Imre jubiláris esztendő előkészítési költségeire. Az adományhoz melegehangú levelet mellékel a nemes lord, amelyben igen fontosnak tartja a közelgő Szent Imre évet és reméli, hogy az egész katolikus világ ezzel kapcsolatban megmozdul és megsegíti Magyarországot igazságos törekvései elérésében.

A kormányzó is megjelent az őszi hadgyakorlaton. A magyar királyi honvédség ezúttal is megtartotta szokásos őszi hadgyakorlatát. A hadgyakorlat vezetősége a fejérmegyei Cecserő irányította a hadműveleteket, amely a Tisza-Duna között és Dunántúl bonyolódott le. A hadgyakorlat két utolsó napján Horthy Miklós kormányzó is megjelent a gyakorlaton. A kormányt Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter képviselte; míg a hadgyakorlatot vezé Kárpáthy Kamilló altábornagy irányította. A kormányzó teljes elismeréssel nyilvánította a csapatok teljesítménye fölött.

Iskolaszentelés Ortaházán. Szeptember hó 8-án, rendkívül meleg és bensőséges ünnepség keretében avatták fel Ortaháza Község most épült iskoláját. Az ünnepségre érkezőket gyönyörűen feldisznított díszkarú várta „Isten hozott” felirással, melyet a helybeli ifjak és leányok állítottak össze. Az iskola egyházi szentelése után szentmise volt, majd pedig Major Gyula zala-pálkai esperes nagyszabású beszédben méltatta az új iskola jelentőségét és az iskola felépítése körül szerzett érdemeikért a község vezetőinek elismerését fejezte ki. Természetesen a leg-összintőbb hála és köszönet hangján emlékezett meg Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszterrel is, aki lehetővé tette, hogy a község iskolához jusson. A szép ünnepség után vidám, magyaros mulatság vette kezdetét, melyhez a muzsikát Guttman József és Sipos Károly zenekara szolgáltatta. (Beküldte: Mentés István, Lentiszombathelyről).

Meghalt Cserna ezredes, az amerikai magyarság egyik vezére. Cserna Endre ezredes, a clevelandi Szabadság című napilap tulajdonosa, múlt héten Newyorkban, hirtelen elhunyt. Cserna, az amerikai magyarok egyik tevékeny vezére volt. Tizennyolc évvel ezelőtt vándorolt ki az új világba, előbb bankhivatalnokskodott, majd később Csikágóban a Szabadság-hoz került. Kohányi Tihamérnak, a Szabadság tulajdonosának halála után átvette a lapot és azt az ottani magyarság legjobb újságjává fejlesztette. Minden magyar mozgalomban résztvett és az amerikai kormány érdemeiért ezredesi címmel tüntette ki. Az egyetlen magyar származású ezredes volt Amerikában.

A világ legjobb Harmonikái, Hege-dűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdái, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziessé javít. Legjobb hurok. Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyár
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.

Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Blacaman fakir a koporsóban.

Meghalt az élve eltemetett fakir. Brazíliai jelentés szerint Buenos-Aires egyik cirkuszában hetek óta mutogatta magát egy Blacaman nevű fakir, aki koporsóba záratta és élve eltemette magát. Három óra múlva ásták ki a koporsót és akkor a fakir mosolyogva kelt ki a koporsóból. A napokban ismét eltemették Blacamant. Amikor azonban kiásták, megdöbbenve látták, hogy a fakir meg-görbült testtel holtan fekszik a koporsóban. A szerencsétlen ember annyi sikeres produkció után most elpusztult.

Különös alaku sziklák. A hegységeket felépítő kőzetek folytonosan ki vannak téve az időjárás viszontagságainak. A nappal meleg erősen felmelegíti a kőzeteket s az éjjeli hirtelen hőmérsékletváltozás folytán pedig ugyanazok a kőzetek erősen lehűlnek. Ennek a folytonos hőmérsékletingadozásnak még a legszilárdabb kőzetek sem tudnak sokáig ellentállni és az olyan vidékeken, ahol a nappal és éjjel hőmérséklete között nagy a különbség, a legkeményebb kőzetek is az idők folyamán darabokra hullanak szét. Hasonlóan nagy romboló hatással van a kőzetekre a szénsavas csövez, amely vegyi hatásával rombolja szét a kőzeteket. A letöredezett darabokat ezután a víz és a szél együttes erővel elszállítják és lassan, de biztosan ható munkájukkal teljesen megváltoztatják egy-egy vidék tájképét. Az első oldalon között képünk a délamerikai Bolívia állam hegyvidékét mutatja be, ahol a levegő s a víz együttes hatására a legszilárdosabb sziklák meredeznek túszerűen az égnek. A keményebb kőzetrészekből álló darabok tovább ellenálltak a romboló hatásoknak, míg a lazább részeket a romboló erők már teljesen eltávolították s így jöttek létre a különös sziklaerdők.

Félmillió pengőt sikkasztott egy szentesi kereskedő. Feuer Lajos szentesi terménykereskedő a napokban félmillió pengő elsikkasztása után eltűnt Szentesről. Feuer a gazdák által nála elhelyezett gabonát eladta és a pénzt elcsukálta. Veszteségeit előbb saját vagyonából pótolta, majd később a gazdák terményét bocsátotta áruba. A szentesi rendőrség elfogatóparancsot adott ki Feuer ellen, de elfogatására sor nem került, mert Feuer röviddel szökése után maga jelentkezett a szegedi rendőrségen, ahol le tartóztatták.

Evangélikus közgyűlés Budapesten. A dunáninneni evangélikus egyházkerület mult csütörtökön tartotta ezévi közgyűlését Budapesten, a Tisztviselőtelepen. Kiss István püspök imája után Kéler Zoltán dr. felügyelő mondotta az elnöki megnyitót, amely után Kiss István püspök terjesztette elő évi jelentését. A közgyűlés kimondotta, hogy evangélikus egyházi tisztviselő csak protestáns leányt vehet feleségül, továbbá, hogy a református és evangélikus egyház egymástól ezentul nem fogad el reverzálist, sem áttérést. A közgyűlést díszesbéd követte, amelyen számos felkészítő hangzott el.

Megnyerte a főnyereményt, de néhány óra múlva szörnyethalt. Boroszlói jelentés szerint egy szegény porosz vasutas a napokban megnyerte az osztálysorsjáték főnyereményét. Amint a pénzt kezébe kapta, motorkerék-párt vásárolt. Első útján azonban szerencsétlenség érte: teljes sebességgel nekirohant kerékpárjával egy kőrakásnak és nyomban szörnyethalt.

A vonat elé vetette magát egy győrasszonyfai földbirtokos. Szeptember hó 20-án, pénteken este a budapesti Nyungati-pályaudvarról kirobogó gyorsvonat halálragasztott egy harmincévesnek látszó, jól öltözött férfit. Később kiderült, hogy Hollósy Sándor győrasszonyfalvai lakos az áldozat. A szerencsétlen ember öngyilkosságot követett el, ugyanis több vasutas látta, hogy Hollósy közvetlenül a vonat berobogása előtt a sinekre vetette magát. Hollósy három nappal ezelőtt érkezett Budapestre és egy szállodában lakott. Zsebében édesanyjához intézett bucsulevelet is találtak, amelyben megírja, hogy azért választotta ezt a borzalmas halált, mert azt akarta, hogy a vonat kerekkel teljesen szétroncsolják és még emléket se állíthassanak neki. Ugyancsak a bucsulevélben tett végrendeletet is Hollósy Sándor. Szarka-berki birtokát, továbbá életbiztosítási járandóságait és minden vagyonát édesanyjára hagyta. Az öngyilkosság okáról nem ír a bucsulevélben, annyit azonban mégis közöl, hogy egy győri urileány ellen sokat vétett.

Gyilkolt, mert papucst vágta hozzá. Érdekes esetet tárgyalt a napokban a londoni esküdtszék: Rauffie Uddin indus hajófüdő megölte Aktar Allé angol matrózt. A tárgyalás során kiderült, hogy Rauffie azért gyilkolta meg társát, mert az papucsat vágta hozzá. Ez pedig egy indus szemében olyan nagymérvű gyalázat, hogy csak vérrrel lehet lemosni. Ráadásul a papucs disznóbőrrel készült és mivel a sertés az indusok szemében tisztátalan állat, a sértést csak gyilkolással lehetett megtorolni.

Nyolcemeletes házak Budapesten. A közmunkatanács most összeállított őszi munkarendjébe felvette az új építészeti szabályrendelet elkészítését. Az új szabályrendelet megváltoztatja az eddig engedélyezett épületmagasság határát. Hír szerint több emeletet engedélyez a rendezet, mint eddig. Így tervbe vették a hét-, sőt nyolcemeletes házak építésének engedélyezését is.

Francia városatyák Budapesten. A mult hét folyamán Páris városa képviselőtestületének husz tagja érkezett Budapestre, a főváros üzeminek tanulmányozására. A francia városatyákat Sipőcz Jenő dr. polgármester fogadta. A francia vendégek megtekintették a közbiztonsági, a közlekedési és a városüzemeltetési, a vámanyes kikötőt, a főváros vízműveit, a gázgyárat és az elektromos műveket. Mindenütt a legnagyobb csodálkozással szöglötték Budapest mintaszereitől és bevallották, hogy kellemesen lepte meg őket a magyar főváros magas színvonalú európai kulturája. Bucsuzás alkalmával ígéretet tettek, hogy hazatérve felvilágosítják honfitársaikat a Trianonban rajtunk elkövetett szörnyű igazságtalanságokról.

FELÜLNÉK A ZEPPELINRE...

Felülnék a Zeppelinre,
Mennék messze, messze;
De kérdés, hogy a távolban
Szébb lesz-e, jobb lesz-e?

Lesz-e ott is rózsás a kert,
Muskátlis az ablak;
Kis lovannak, jó lovannak
Jut-e mindig abrak?

Hangzik-e majd játszi nóta,
Járunk-e víz táncot;
Szőke lányok, barna lányok
Fonnak rózsaláncot?

Hallok-e madárcsicsérgést,
Látok erdőt, zöldet?
S el tudnám-e felejteni
A bús magyar földet!?

Menjen el a Zeppelin csak
Nélkültem utjára;
Engem itt tart szülőföldem
Drága, szép határa.

GYALOGOS PÉTER.

Magyar Miatyánk.

Miatyánk Uristen, ki vagy a mennyekben:
Nézz magyar hazánkra, ne hád elfeledten!

Megszenteltesd a Te drága szent neved! . . .
Kérünk, óh, tárd ki fölöttünk két kezét!

Jöjjön el a Te szent mennyei országod!
Ha lelünk kapuját a földön bezáród,

Legyen fölöttünk a Te szent akaratod,
Melyben vesztélytől a magyart okalmazod.

Miképpen a mennyben, azonképpen a földön,
Adj békességet a magyarnak örökkön!

Adj meg a munkánkért a kenyeret nekünk,
Hogy éhez, szegény koldusok ne legyünk!

Uram . . . Ne végy minket semmi kísértésbe,
Mely letaszitana a pokol tüzére!

Szabadíts meg minket minden faj gonosztól,
Mely magyart üldözni nem fél a pokoltól! Amen.

ASZTALOS P. KÁLMÁN (Csanádpalota)

Levente-temetés. Szeptember hó 8-án, vasárnap este Nagy Károly levente kerékpárjával igekezett hazafelé Turonyba. A sötétben a vele szemben haladó kocsi rudjának hajtott. Rendkívül súlyos állapotban beszállították a siklósi kórházba, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni és néhány órai szenvedés után meghalt. A siklósi temetőben helyezték örök nyugalomra. Egyházi bucsuzatát a siklósi református lelkész mondott, majd Demeter Pál református tanító mondott könnyekig megható beszédet. A leventék nevében pedig Gyanó József bucsuztatta el Ifjan elhunyt bajtársukat. A virággal megrakott kocsorsót négy levente vitte ki a sir széléig. (Beküldte: Gyanó József levente, Turonyból).

Borzalmas tüzek világszerte. Newyorki jelentés szerint a Central Railway vasutársaság szénbányatelepeén gyújtogatás folytán órfási tűz pusztított a napokban. A bányatelepen lévő szénkészletet ismeretlen tettesek felgyújtották. Az égő szén eloltása ugyiszólván lehetetlen volt és a tüzőlték csak egyheti megfeszített munka után tudták a tűz továbbterjedését megakadályozni. A kár felbecsülhetetlen. — Kaliforniában, Ventura város környékén elterülő hatalmas erdőszégen tűz keletkezett. A tűz folyamán több ezer hold erdő pusztult el. A tűz átterjedt a város közelében lévő petróleumtelepre is, ahol tizenegy petróleumkutat teljesen elpusztított. A kár kétmillió dollár. — Angliában, Hull kikötővárosban felgyújtották az öbölben horgonyzó petróleumhajókat. Öt hajó elpusztult a rettenetes tüzvészben. — Német jelentés szerint Berlinben a legutóbbi időben igen elszaporodott a tüzesetek száma. A tüzek gyújtogatásból erednek. Mult kedden a Cüstriner-Platzon egyszerre két gyárépület gyuladt ki s a tüzőlték alig bírták eloltani az égő gyárakat. — Az egyik angol újság a tüzesetekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy valószínű az orosz szovjet keze működik közre a világszerte elszaporodott tüzekben. Ezt igazolja az is, hogy az elfogott gyújtogatók mindegyike kommunista és összeköttetésben állott Moszkvával.

Templomkupola — szőlőfűrtből. Az Olaszországban lévő Tivoli egyházmegye hívei a napokban Rómába zárandokoltak. A pápa külön kihallgatásán fogadta a híveket, akik hódolatuk kifejezésére különös ajándékkal örvendeztették meg a Szentatyát. Vidékiük legszébb szőlőfűrtjeiből mestéri módon megalkották a Szent Péter-templom kupolájának kicsinyített mását és azt ajánlották fel a pápának. Az érdekes ajándékok külön teherkocsi szállította Rómába és nyolc ember vitte a pápa elé, aki igen megörült a ritka ajándéknak.

Tűz a postaszekrényben. Budapesten, a Pálya-utca és Kórna-utca sarkán lévő postaszekrény az elmúlt hét valamelyik napján meggyulladt. A tüzet az őrszemes rendőr vette észre. A rendőr eloltotta az égő postaszekrényt, majd telefonált a főpostára, ahonnan egy tisztivelöl jött ki és kinyitotta a postaládát. A szekrényben ötven levél volt, amelynek nagyrésze teljesen elégett. Valószínűnek tartják, hogy valaki éretlen csinyből égő gyufát dobott a szekrénybe és így keletkezett a tűz. A rendőrség szigorú nyomozást indított meg a tettes után.

Eladó puska. Danes István (Somogyszil) olvasónk közli velünk, hogy egy jókarban levő, előltöltő, 92 centiméter hosszú csövű puskáját olcsó áron eladná. A vásárlási engedély bekiadás után a puskát harmincöt pengőért azonnal szállítja. Ha valaki érdeklődik a fegyver iránt, lépjen közvetlenül Danes Istvánnal érintkezésbe.

Kut mélyén trónolt az ál-cár. Lengyel híradás szerint a szovjet, Mankova ukrainai községben elfogott egy csalót, aki a meggyilkolt Miklós cár fiának adta ki magát. A család Mihály cár néven szerepelt és éveken keresztül egy kut mélyén vájt barlangban lakott, ahol valóságos tróntermet rendeztek be neki a hiszékeny emberek. Az ál-cár minisztereket nevezett ki a falu lakói közül és nyakra-főre osztogatta a különféle méltóságokat. Egyik híve azonban beárulta a szovjet hatóságoknál, mire elfogták és rövidtűn aqyonlították.

Három hetet kapott a Zeppelin potyautasa. A világjáró Graf Zeppelin-léghajó legutolsó ingenuutasát, Boschkow péksegéjét mult heten vonták felelősségre Tettwyg-ban. A törvénszék köz- esendháborítás címén vontá felelősségre Boschkowot és három-heti fogházra ítélte.

Felszentelték a gátéri templomot. Gátér községben mult vasárnap szentelték fel az új római katolikus templomot. A szertartást Hanauer Árpád István váci megyéspüspök végezte fényes papj segédlettel. Az ünnepségen több országgyűlési képviselő is megjelent. Az új templom építési költségeit Szelep-Csényi András főlegyházi plébános gyűjtötte össze. Kivülre még nagyobb összeggel járultak hozzá: Özy. Koszoru Ferencné, Nemes Ferenc és neje, Drózdik Jánosné, Varsányi Anna, Kanizsai-Nagy Imre, Gád Ferenc és Fövény Sándor.

Ártatlanul ült majdnem három évet. Kassier Oszkár részöntő még 1921-ben Budapestre utazott és a vonaton politikázás közben kifakadt a csendőrkök ellen. Az ügyesség indítványára osztály-elleni igaztás címén perbe fogták a részöntőt, akit a gyorsított tanács öt évre ítelt. Harminchérom hónapot ült már Kassier, amikor új bizonyítékok alapján perfelvételt kért. A törvénszék elrendelte a per felvételét és a tárgyaláson felmentette Kassier Oszkárt. Az ártatlanul elítelt részöntő most kártérítési pert indított a kincstár ellen. A királyi Kuria megállapította a kártérítési jogalapját és ötszáz pengőt utalványoztatott kártérítés fejében Kassier Oszkárnak.

Százhetven évig élt egy papagály. Brighton, angol városban a napokban mult ki egy papagály, amely nem kevesebb, mint százhetven esztendő volt. A papagály Massanet tábornoké volt, aki Napoleon hadseregében szolgált. A madár legutóbb egy nyugdíjas hajóskapitány tulajdonában volt, aki naponként sétálni vitte az állatot. Egy ilyen séta alkalmával autó ütötte el az öreg madarat.

Két hét múlva elindul a holdrakéta. Egy német tudós a napokban úgy nyilatkozott, hogy allg két-három hét multán a világűrbe küldi az első rakétát. A rakéta ötven kilogramm súlyú és másodpercenként másfélkilométeres sebességgel rohan a világűrbe. A rakétán ejtő-ernyő is lesz, amelynek segítségével, ha üzemyanyaga elfogy és nem jut a holdba, vissza esik a földre. Az első rakétát előreláthatóan hetven-nyolcvan kilométer magasságig repülnek.

Szabadonboesztották Cszizmás Oktáviánt. Megirtuk, hogy a belügyminiszteriumban történt Rablás után, a megindított nyomozás során letartóztatták Cszizmás Oktávián segédhivatali igazgatót. A letartóztatott igazgató ellen nyomós gyanúok merült fel arra, hogy ő találta ki a rablás meséjét. A vádtanács azonban a vizsgálóbíró végzése alapján most szabadlábra helyezte Cszizmás Oktáviánt, mert döntő bizonyítékok nem állnak rendelkezésre ellene. Az eljárás továbbra is folytatják ellene.

Egy fűrt szőlőért két embert lelőtt a hegyőr. A Miskolc mellett lévő bábonyi hegyen mult csütörtökön Babály György hegyőr lelötte Várdi Dezső asztalost és Majoros János szobafestőt, akik rözszeszedés közben megdézsmáltak a szőlőt. A gyilkos hegyőrt a rendőrség holtrészegen elfogta. Babály azzal védekezik, hogy tett önvédelemből követte el. Letartóztatták.

Jön a husjegy — Oroszországban. Moszkvai jelentés szerint a szovjet a napokban vezeti be a husjegyet. A jegy szerint az ipari munkások naponta 25 dekagramm, a szellemi munkások és hivatalnokok pedig 10 dekagramm húst vásárolhatnak. A husjegy után újabb bevezetik a tojásjegyeket is, melyre minden felnőtt egy hónapban tizenöt darab tojást vásárolhat.

Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinal” irtószert, mely fertőzőbetegségeket például az illető állatfaj közé és csak a patkányt pusztítja el. Napiárban utánvételle szállítja: Ratal Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

Vége van...

Olyan a tájék, mint szokott lenni ősszel,
A hulló falevél versenyt fut a széllal,
Elsugja titkon az őszülő tájnak:
Vége van a kedves, szép szerelmes nyárnak...

Vándorutra indul a sok dalos madár,
Új hazát keresni messze, messze jár.
És száz hangon zengve, zengik az ősz tájnak:
Vége van a dalos, szép szerelmes nyárnak...

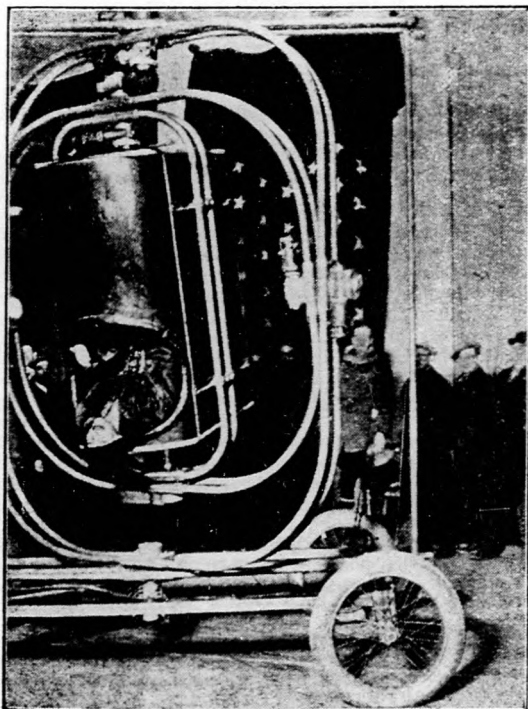
Elherdadt a virág, mit hozott a kikelet,
Pihenőre készül az egész természet.
És dalolja szívem titkon egy kislánynak:
Vége van a csókos, szép szerelmes nyárnak...

HADU JÓZSEF (Orosháza)

Életre keltik a tetszhalottakat. Az ausztráliai orvosegyesület legutóbbi ülésén érdekes orvosi találmányról számolt be az egyik résztvevő. Az új eljárás szerint a tetszhalottak szívmájába elektromos áramot vezetnek. Ezzel az eljárással sikerült több tetszhalottat életre keltetni. Az eljárást főként vízbeültetknél és szívészűhűdést kapott tetszhalottaknál alkalmazták sikerrel.

Elégtek a kecskeméti autóbuszok. Szabó Sándor kecskeméti hordógyáros házában, az autógarázsban a napokban tüzt ütött ki. A garázsban álltak a kecskeméti autóbuszok; a tűz kitörésekor felrobbant az egyik autóbusz benzintartálya és a benzin óriási lánggal égve szétfolyt a garázsban. A tűz során a garázsban lévő összes autóbuszok elégtek s a tüzoltók csupán a szomszédos épületeket tudták megmenteni a katasztrófától.

Megtalálták Nungesser és Coli végüzenetét. Nungesser és Coli francia repülők elsőnek indultak az Óceán átrepülésére. A merész pilóták azonban odavesztek. Most az angol partokon, egy palackban megtalálták a két pilóta végüzenetét, amelyben közlik, hogy benzínük elfogyott és leszálltak a tengerre.

Hogy tanítják meg a kezdő repülőt teste egyensúlyozására?

Erre a célra rendelkezésre áll egy készülék, melyben rendes pilótaülés van. A készülék jobbra-balra, továbbá fel és le forgatható. Mielőtt a kezdő pilóta valóságos gépbe ül, itt tanulja meg testének egyensúlyozását.

SZIVÁRVANY.

A veszedelmes madár.

Kora reggel volt. Egy csapat gyerek játszott az ablakom alatt. Szerettem a gyerekeket. Figyeltem őket. Játsoztak.

Karcsu, sötét árnyék suhant a földön.

A gyerekek felnéztek, az arcukon mosoly ragyogott, az egyik a levegőbe mutatott és felkiáltott:

— Nini, gólya!

A kiáltásra minden figyelem a gólyára terelődött.

Egy kislány megszólalt:

— Engem a gólya hozott ám! — mondta nagyon büszkén.

Mire a többiek is elárulták a titkukat:

— Engem is! — zúgták egymás után.

Egyik pösze, permetes képű kislány megjegyezte:

— Minket a gólyabácsi nagyon szeret. Mindig hoz kisbabát.

Marcinak, a nagyon pocakos, tuskó termetű kis fiúnak bizonyosan a bogyéber volt a pösze kis teremtés, mert leintette:

— Te ne beszélj! — fordult a dicsekvő felé — téged nem is a gólya hozott. Télen születél. Akkor nincs itt a gólya.

A nagy sértésre a pösze már-már elsírta magát, de a barátnöje, — akinek fítos orrocskája már most elérulta, hogy valamikor huncfut menyecske lesz — menten a segítségére sietett:

— De bizony, a gólya hozta, — mondta foghegyről és nagyon bizonyosan — mert a vendéglő udvarán télen is ott van a gólya.

Most egy másik kislány vette át a szót:

— Minket nem szeret a gólyabácsi, — mondta kedvetlenül és fanyarul elbiggyesztette az ajakát.

A gyerekek kíváncsiak voltak:

— Miért nem szeret benneteket?

A kislány vállat vont:

— Mikor a Lacika született, — mutatott görbelábu kis öccsére — nagyon összevesztünk vele. Anyukát meg is verte.

— A gólya?

— Az ám! — felelte Kató. — Úgy megcsipte, hogy beteg is lett utána sokáig. Le is feküdt.

A verekedés különösen a fiukat érdekelte, mindjárt bele is szóltak:

— Aztán miért verte meg édesanyját?

Kató pillanatra gondolkozott, aztán megint vállat vont:

— Mert nem adtuk neki vissza a Lacikát.

A gyerekeket most már nemre való tekintet nélkül nagyon érdekelte a gólyaiügy.

— Vissza akarta vinni a Lacikát?

Használt **Fordson-fraktor**
jutányos áron
kapható

a Falu Országos Földmívelési Szövetségnél
Budapest, IX,
Üllő-ut 1.
II. em.

— Vissza ám!

— Miért?

Kató elmesélte a különös történetet:

— A réten találkoztunk a gólyával. Anyukám megkérte, hogy hozzon neki egy kis Lacikát. A gólya megkérdezte tőle: Ugy-e, te Galambos-lány vagy? Anyukám megmondta, hogy az. Erre a gólya azt felelte, hogy már régen készülsz hozzátok. No, holnap majd elviszem a Lacikát.

— Elvitte?

— El, — felelte Kató és tovább beszélt. — Mikor a gólya el akart repülni, megkérdezte anyukámtól: Ugy-e, téged Galambos Mariskának hívnak? Anyukám megmondta neki, hogy ő Galambos Katalin, a Mariska testvére. Hü, — vakarta meg a gólya a fejét — akkor baj van. Én a Mariskának ígértem a Lacikát. És vissza akarta vinni a babát. Anyukám nem adta, mire összeveztek s a nagy csőrével úgy megsipte, hogy mindjárt beteg lett. Én meg megfenyegettem: Többet ide ne merj jönni, te csunya!

Lacika elírta magát:

— Én haza akarok menni anyukához. Én nem akarok a Mariska nénié lenni!

A gólya szorgalmasan röpködött. Hol eledelért ment, hol eledelt vitt.

A gyerekek Lacika köré álltak, nehogy elvigye.

Kató pálcát vett a kezébe, aztán kézen fogta öcsét s a gyerekektől kisérvé hazavezette. Közben félszemük folyton a levegőt kémlelte, hogy nem jön-e a nagyorru madár. Nagyon félték a gólyától.

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol van az Agrária Részvénytársaság? (K. J., Tó-sokberéd.) — **Felelet:** Budapesten, VII. kerület, Erzsébet-körút 2.

Kérdés: Tizenhat éves vagyok, a kisköri állami ménletelep szeretnék menni lovászfiúnak. Hová forduljak? (H. F., Dunaföldvár.) — **Felelet:** Forduljon a magyar királyi ménletelep igazgatóságához, Kiskőrre. Leveléhez mellékeljen válaszbélyeget.

Kérdés: Huszonégy éves földmives vagyok, öt életem iskolát végeztem. Most kertészkedem, de szeretnék vadőr, erdőőr, csendőr, vagy pedig rendőr lenni. Hová forduljak? (11677. számú előfizető, U. J.) — **Felelet:** Erdőőr, vagy vadőr lehet, ha előbb egy esztendőig gyakorlaton volt valamelyik erdőgazdaságban. A gyakorlat után erdőőri, vagy vadőri vizsgát kell tennie, amit az egyes magyar királyi erdőgazdaságoknál tehet le. A csendőrséghez való felvétel végett forduljon valamelyik csendőrkerületi parancsnoksághoz. Így írhat a budapestihez is, Böszörményi-ut 21. szám alá. A rendőrséghez való felvétel végett az illetékes rendőrpáncsnoksághoz kell fordulni. Így Budapesten, a magyar királyi rendőrfőparancsnoksághoz, VIII., Mosonyi-utca 5. szám alá.

Kérdés: Tizenöt éves vagyok, három polgári végeztem. Felvesznek-e folyamőrnek? (Sz. V., Solt.) — **Felelet:** Még nem veszik fel, csak a 17-ik életévének betöltése után.

Kérdés: Hadirokkant vagyok, baromfit akarok tenyészteni, kaphatok-e a tenyésztéshez állami segítséget? (K. L., Nagyatád.) **Felelet:** Forduljon az illetékes mezőgazdasági kamarához és annak útján terjessze elő kérését a földművelésügyi minisztériumba. Nem bíztatjuk sikerrel, mert az állam tudomásunk szerint csak nagytenyészeteknek adott kölcsönt. Baromfitörzset esetleg kaphat. Ebben az ügyben forduljon a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez (IX., Üllői-ut 25.).

Sz. B. Z., Debrecen. A helyes megfejtők között öt jutalomkönyvet sorsolunk ki. Akinek a sors kedvez, az megkapja a jutalomkönyvet.

Kérdés: Egy rokonom férje 1914 őszén eltűnt a harcúterem. Most az asszony férjhez akar menni, de az eltűnt férj még nincs a holtánnyilvántárba. Hová forduljon a holtánnyilvántár végett? (H. F., Keszthely.) — **Felelet:** Az illetékes királyi törvényszékhez.

Kérdés: 1. Hadirokkant vagyok, hol kezeltethetném magam ingyenesen a fővárosban? 2. Tavaly voltam felülvizsgálaton, huszonöt százalékos rokkantnak minősítettek, de a díjat máig sem kapom. Hová forduljak a járuléki kiutalása végett? (K. L., Dunaföldvár.) — **Felelet:** 1. A m. kir. Rokkantotthonban, IX. ker., Timót-utca. 2. Erre vonatkozóan már sokszor írtunk lapunknak csaknem minden számában. Cikksünk is jelent meg a 21. számában. Írjon a m. kir. népjóléti és munkügyi minisztériumba (Budapest, I. Lánchíd-utca 2.) és ott sürgesse meg ügyének elintézését.

Kérdés: 1. Honnan hozhatok nemesített fajbuzát? 2. Melyik a legjobb pácolószer? (R. A., Hite.) — **Felelet:** 1. Nemesített buzát a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamarától hozhaszn. Ön, mint kisközgazda az állam segítségét folytán olyan áron kapja, mint a közönséges buzát. Onnan a vidékére legmegfelelőbbet fogják küldeni. Jó lesz a közönségi jegyzőnél jelentkezni, hogy a faluban óhajtó gazdák számára egyszerre küldhessék. 2. Jól bevált csávázószer a Tillantín, mely a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, Alkotmány-u. 29.) és a Hígon, mely a Chinoin-gyárban, Újpesten (Tó-utca) rendelhető meg.

Kérdés: Mivel lehet löheréből kiirtani az arankát? (Hü előfizető, Szentbékáll.) — **Felelet:** Az arankát úgy sikerül kiirtani, hogy az arankás foltokat gyökerestől felkapáljuk, zsákkba rakva a földről kihordjuk, hogy egy szála se hulljon el, eközben és elégetjük, vagy a foltokat szalmával jól beterítjük és meggyújtjuk. A jövőben csak ölmazárral ellátott, aranka-mentes löherévetőmagot vásároljon.

Kérdés: 1. Lehet-e a szilvafát magról szaporítani? 2. Milyen időben történjen a szaporítás? (H. J. B., Söjtör.) — **Felelet:** 1. A szilvát magvokról és sarjakról is szaporíthatjuk, azonban a magoncot fojtani vagy szemezni kell. Leghasználatosabb anyaga a szilvának a zabszilva, vagy Julien-szilva, melegebb vidékeken a cseresznye-szilva, vagy mirobolan-szilva. A szilva-nyakvakat még az ősz folyamán, mintegy öt ujjnyi mélyen és egymástól tényleg távolságban, egyenes sorokban vetjük el.

Kérdés: 1. Mennyi trágyát termel egy darab számosálla? 2. Mennyibe kerülhet egy nyolc darab számosálla trágyája számára készült trágyalékkal felszerelt betonos trágya-telep? (Hü előfizető, Kalocsa.) — **Felelet:** 1. Egy darab számosálla évi 2—3-szor kihozás mellett 4 négyzetméternyi trágyatelepfelületet kell számítani. Egy darab ténen legeltetése mellett 60—70 métermázsra; egy 16 ugyanennyi, egy hízókör 120—130 mm. trágyát termel évente. A trágyalékkutat állatontkint 0.1—0.12 köbméter térfogatúra kell készíteni. A bélsár mennyisége naponta a takarmány vízenyőssége és mennyisége szerint ingadozik lónál 15 és 20, szarvasmarhánál 15 és 35, juhnál 1 és 3, sertésnél 0.5 és 1.5 kg. közt. A vizelet pedig a takarmány vízenyőssége szerint naponta ingadozik lónál 3 és 6, szarvasmarhánál 6 és 12, juhnál 0.5 és 1, sertésnél 2 és 4 liter közt. 2. Hogy az Ön céljainak megfelelő trágyatelep miibe kerül, azt mi nem tudjuk megmondani, mert ehhez tudni kellene, hogy a fuvar, a segítséget Ön adja-e, vagy a kömvéves vállalba, továbbá, hogy van-e jó kavics, homok a közelben, stb., stb. Ezért a fenti adatok alapján egy helybeli kömvéveshez forduljon, ki szívesen szolgál Önnek költségtérvezetellel.

Kérdés: Mi az ára a következő gyógynövényeknek: 1. Flores Carthami; 2. Stigmata Croci; 3. Semen Carthami; 4. Herba Cardui Benedicti; 5. Semen Lini; 6. Opium; 7. Fructus Anisi; 8. Flores Rosarum; 9. Flores Verbassi? (T. J., Orosháza.) — **Felelet:** 1. Flores Carthami prima áru 4 pengő; 2. Herba Cardui Benedicti 40 fillér; 3. Fructus Anisi 80 fillér; 4. Flores Rosarum 1.20—2 pengő; 5. Flores Verbassi prima, világossárga 2.80 pengő, Semen Lini 42—46 fillér kilogrammonként. Semen Carthami, Opiumot és Stigmata Crocit most nem vásárolnak. A Stigmata Crocit (valódi safrányt) legjobb fűszerkereskedőnél értékesíteni, mert a gyógyszerkereskedő nem ad annyit érte.

33 év óta a világot uraló eredeti angol
THE CHAMPION ROYAL
STAR KERÉKPÁROKAT

havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészek: lánc, pedál, nyergek stb. nagyban gyári árban. Külső gumik 6.50 P-től, belsők 2.10 pengőtől.

LÁNG JAKAB ÉS FIAI kerékpárnagykereskedők.

BUDAPEST VIII., JÓZSEF-KÖRUT 41. SZ.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

Alapítva 1869

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Péntek paripa

(Beküldte Kovács József Délegyházáról)

2. Szórejtvény.

beszéd beszéd

(Beküldte Kovács József Délegyházáról)

3. Pontrejtvény.

. t . l . l . e . z . g . t . s . i . á . v . n .

(Beküldte Engárt Mihály Fegyvernekről)

4. Szó- és betűrejtvény.

u f a s f o g o l y a a
(á - a) a a
a a

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről)

5. Szórejtvény.

E
lőgy

(Beküldte Papp Ferenc Dévaványáról.)

6. Szórejtvény.

juh S megye H

(Beküldte Czibulyka Dénes Ujkécskéről.)

7. Pontrejtvény.

. e . h . l . m . t . á . k . r . l . o . a . z . g . z . á .

(Beküldte ifj. Vaszkó Imre Kondorostangáról)

8. Kockarejtvény.

ö	m	r	a
i	r	k	ö
o	a	ö	a
r	k	ö	r

E betűket úgy kell összerakni, hogy felülről lefelé és balról jobbra ugyanazokat a szavakat adják.

(Beküldte Papp József Huzevről)

9. Szórejtvény.

n e m o t t V a z f e h é r
A

(Beküldte Gálfi Antal Szentseről)

10. Szórejtvény.

kefő réten van M

(Beküldte Farkas Pál Putnokról)

11. Pótlórejtvény.

— lek	— nek	— álmán	— gér	— ron
— ama	— lany	— rany	— ápoly	— yuk
— or	— ák	— rma	— kes	— ér
— ke	— t	— ár	— var	— kos
— ádió	— ándor	— ál	— árda	— imon

(Beküldte Sajó Ferenc Kovácsszénájáról)

12. Szórejtvény.

$\frac{1}{2}$ **R csermely T S**

(Beküldte Seres Béla Kundgotáról)

13. Szórejtvény.

50 év CS Gyöngyös
(v=m)

(Beküldte Molnár Lajos Gyöngyösoroszból)

14. Névrejtvény.

Vladimir, Rudolf, Orbán, Árpád, Kristóf, Zoltán, Ottó, Simon, Leó.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy magyar város nevéét kapjuk.

(Beküldte Papp István Bodroghalomról)

15. Pontrejtvény.

. o . t . y . i . l . s . o . m . n . z .

(Beküldte Tolnai István József Cserháthalpról)

16. Szórejtvény.

k é p A z s i d ó k ü n n e p e
l é p

(Beküldte Szinegh Béla Debrecenből)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 42-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 36-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: Szülőföldem szép határa. 2. Szórejtvény: Cséplőgép. 3. Pontrejtvény: Képed a fény, az egyetlen fény, mely keblennek éjjelébe jár. 4. Szórejtvény: Minden lében kanál. 5. Pótlórejtvény: Kalocsa. 6. Szórejtvény: Törvény előtt. 7. Névrejtvény: Kerkakutas. 8. Pontrejtvény: Éljen Rothermere lord. 9. Szórejtvény: Párosan szép az élet. 10. Pontrejtvény: Beteg vagyok, nem élek én sokáig. 11. Szórejtvény: Földesur. 12. Szórejtvény: Kakuk. 13. Szórejtvény: Készülő ház. 14. Szórejtvény: Egyenkint. 15. Szórejtvény: Kandalló.

Helyesen megfejtették: Kozári István, Kovács József, Illés József, ifj. Kern Antal, P. Lipták Ferenc, cs. Gaál György, Nagy Lajos, Margit Sándor, Agárdi Ede, Takács Lujza, Zeminiczky András, Korbis Manika, Takács Mariska, ifj. Kiss Domonkos Pál, Jenczer János, Simon György, ifj. Rajos József, Jelinek Ferenc, Ferenczy Aranka, Rauch György, Berecz István, Kurucz István, Márfy József, Csonka János, és Fehér József.

Jutalomkönyvet nyertek: Csonka János (Bogyoszló), Fehér József (Zalaszabér), Márfy József (Orosztony), Kurucz István (Nagykőnyri), Rauch György (Nagykőnyri).

A 37-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő héten tesszük közzé.

PERMETEZŐGÉPEK

**porszivattyuk,
bortömlők,
seprőprészsákok**

jutányos áron kaphatók.

Valamint összes egyéb pincegazdasági eszközök.

NAGY I G N Á C Z

szőlészeti és borászati gépek és eszközök lerakata.
Budapest, VII., Károly király-ut 9. sz.
Alapított: 1884. Telefon: J. 415-15.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(9. közlemény.)

Még akart volna valamit mondani, de Vica mérgesen rászólt:

— Maga csak maradjon a lakatjainál!

Tudta ugyanis, hogy Ferkóról akar beszélni, meg a tükör tévedéséről.

A suszter el is hallgatott.

Kovácsné azonban nyugtalanokodni kezdett:

— Keresztapádat hol hagyátok? — kérdezte, mikor látta, hogy a fiatalok körül rendbe van a dolog.

A kérdésre Vica felelt:

— Azt mondta, hogy itt várjuk meg. Mindjárt idejön. Csak befog.

Kovácsné megnyugodott.

Móric bácsi éppen akkor nézett ki a lacikonyhából s mikor megpillantotta a menyecskét, menten hozzá ment és régi ismerősként üdvözölte:

— Jónapot Kovácsné lelkem! Magát is lehet látni?!

És barátságosan kezét fogott vele.

Vica is megörült az öreg láttára:

— Nini, a Móric bácsi! — örvendezett fel.

Móric kómikus mozdulatot tett:

— Ez meg a Vica!

És nagyon csodálkozott:

— Tyűh, de megnőttél, lányom, mióta nem láttalak.

A kezében levő tükrös szivre mutatott:

— Már tükrösszived is van! — mondta jelentősen.

Vica büszkén kihuzta magát:

— De van ám!

Móric hamisan kacsintott:

— Aztán ki vette, he?

Ferkó közbeszólt:

— Tudja a Vica! — mondta olyan hangon, amelyből csak úgy kiabált a vallomás.

Móric bölintott:

— No lám!

Aztán Kovácsné felé fordult:

— Hát maga mi mindent vásált, lelkem?

A menyecske maga elé tartotta a melencét:

— Ezt a melencét vettem, — mondta s mindjárt azt is megmagyarázta, hogy mért. — A másik kilyukadt. Kétszer megfoltoztattam, de nem ért semmit. Öreg volt.

Móric bölintott:

— Hát bizony, az öregek már nem jők semmire.

A menyecske másra terelte a szót:

— A komámuramat várjuk. Ugy mondta, hogy mindjárt itt lesz a kocsijával.

Móric a sátor felé mutatott:

— Jöjjenek be a sátorba! Legalább leülnek. Egy fizeccsel jár, akár állnak, akár ülnek. Ülve könnyebben esik a várás.

Mielőtt bementek volna a sátorba, Vica a ringliszpil felé nézett s az arca felderült:

— Nézzék csak, milyen furcsa ember jön ott! — szólt és arra mutatott.

Ferkó elnevette magát:

— A hasbeszélő! — örült meg neki. — Aki a cirkusz előtt a babákat táncoltatta.

Azonközben a hasbeszélő már oda is ért.

Furcsa ember volt nagyon.

Fütyürészve, tánclepésben jött. A fején hegyes török sapkát hordott, az állát kecskeszakáll övezte, a bugyogója meg kegyetlenül totyagos volt.

A lacikonyha előtt megállt és beköszönt:

— Áztos szolgálja! Van szerencsém!

S menten a kocsmáros felé fordult:

— A paprikajancsik megszomjaztak a hasamban, — kacsintott feléje — adjon egy jókora hosszulépést. (Spicer).

A társaságot is megszólította:

— Hogy vannak az urak?

S a feleletet meg sem várva, a hasából beszélt:

— Kvákkvávákk!

A furcsa hangokat élénk derűtség kísérte.

A bíró rápislantott a pipa mögül:

— Hát maga milyen nyelven beszél?

A hasbeszélő meghajította magát:

— A magam nyelvén, parancsára, — mondta s most egy oktávval följebb kezdte — jujujj . . . juhuhujj!

A bakter megjegyezte:

— No, ez már nagyszerű! Ilyent még nem hallottam.

A vénasszony cincogott:

— Ugy jön ki a száján, mintha a hasából beszélne!

És biztatta a kedélyes embert:

— Beszéljen még!

A hasbeszélő a vénasszonyhoz lépett s a fülébe sugta:

— Vén banyikókokokokó!

És megcsipte az arcát.

A vénasszony felsikoltott és a bíró felé fordult:

— Segítsen, bíró ur!

A hasbeszélő a név hallatára megkomolyodott s a bíróra nézett:

— A bíró urhoz van szerencsém? — kérdezte tisztelttel.

A bíró az asztalra könyökölt:

— Az volnék, — mondta tompán.

A hasbeszélő a kezét nyujtotta:

— Üdvözlöm! — mondta barátságosan, de mielőtt még kezét fogott volna a bíróval, megszólalt a hasából. — Kurhájja!

A bíró megmozdult:

— Hallja, — nézett rá a tiszteletlenségre — én velem ne komédiázzon!

És rákiáltott:

— Nem vagyok én tyúk, hogy kukorékoljon nekem!

A hasbeszélő alázatos arcot vágott:

— Bocsánatot kérek, — hajította meg magát — nem tudtam, hogy olyan komolynak tetszik lenni.

S fütyülve végigtáncolt a sátorban.

A bakter a bíró urra nézett:

— Bolondos ember, meg kell adni!

A hasbeszélő, mintha misem történt volna, hirtelen a bíró felé fordult és megkérdezte:

— Bíró ur, ismeri a shimmyt?

A bíró komoly maradt:

— Attól függ, — kérdezte a pipa mellől — hogy melyiket kérdezi. Mert a faluban kettő van. A Berger Simi, meg az öreg Glanc Simon.

A hasbeszélő elnevette magát:

— Nem azt kérdezem én, — állt meg az asztal előtt s a lábait keresztbe rakta, hogy a bugyogója totyakja majdnem a térdeit verte.

A bíró ur ránézett:

— Hát melyiket?

A hasbeszélő mosolygott:

— A shimmyt!

S hogy a bíró jobban megértse, egymás után gyorsan elsorolta a betűket:

— Es, há, i, két em, a végén pedig ipszilon.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember hó 29-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Pilis, Törökszentmiklós. — Lóvásár: Debrecen. — Kirakodóvásár: Békés, Debrecen, Gyöngy. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Kiskunfélegyháza, Szeged.

Szeptember hó 30-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Alap, Balatonszabadi (sertésvásár bizonyítatlan), Csepreg, Csorna, Eger, Gödöllő, Gyulakeszi, Hajós, Hercegfalva, Jászberény, Jászkarajenő, Káló, Kaposmérő, Karád (sertésvásár bizonyítatlan), Komárom, Liget, Mátészalka, Nagyigmánd, Nemesdéd (sertésvásár bizonyítatlan), Püspökánadás, Sajószentpéter, Seregélyes, Szendrő, Szigetvár, Tarcal, Tevel, Túrje (sertésvásár bizonyítatlan), Ujszász, Vaszáló, Vasvár (sertésvásár bizonyítatlan), Véménd, Gyöngyösmellék. — Állatvásár: Balassagyarmat, Dunapataj, Ercsi, Hatvan. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Debrecen. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Hegykő, Vasszentmihály.

Október hó 1-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Demecser, Gyömöre, Kocsola (sertésvásár bizonyítatlan), Homokszentgyörgy, Nagykanizsa (sertésvásár bizonyítatlan), Sásd (sertésvásár bizonyítatlan), Szombathegy, Vásárosnamény. — Állatvásár: Mezőkomárom (sertésvásár bizonyítatlan), Szikszó. — Kirakodóvásár: Debrecen, Balassagyarmat, Dunapataj, Hatvan.

Október hó 2-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ivánegerszeg (sertésvásár bizonyítatlan), Kaposvár (sertésvásár bizonyítatlan), Miskolc, Sárrétudvari, Olaszliszka, Sárospatak, Tököl. — Kirakodóvásár: Mezőkomárom.

Október hó 3-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfalva, Kiszombor, Nagykálló, Nagyléta, Nyírbrány, Ónod, Tiszafüred. — Állatvásár: Csellőmőlk, Ibrány, Sarkad. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom.

Október hó 4-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Bükkösd (sertésvásár bizonyítatlan), Gacsály, Kötse, Nagyhalász, Vásárosbéc (sertésvásár bizonyítatlan), Vásárosmiske (sertésvásár bizonyítatlan), Zala (sertésvásár bizonyítatlan). — Marha- és kirakodóvásár: Bő. — Marha- és sertésvásár: Mezőberény. — Kirakodóvásár: Sarkad. — Állatvásár: Gyöngyös.

Október hó 5-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Mezőkocsaháza, Somogyjád (sertésvásár bizonyítatlan), Szomajom (sertésvásár bizonyítatlan). — Lóvásár: Mezőberény.

TRÉFÁK

Hári Jánosok.

— Te, mikor én Oroszországban voltam, ott olyan hideg volt, hogy a gyertya lángja megfagyott s ha el akartuk oltani, hűbába fújtuk, le kellett törni a lángot.

— Az még semmi! Én Bosznianban olyan szörnővesztőt vettem, hogy este a puskatust bekentem vele s reggelre olyan szörnyűt rajta, hogy addig ki nem rúkolhattam vele, míg meg nem borotváltam.

(Beküldte Szilgyi Gábor B.-Derecskéről.)

Vendégszeret.

Egy kulacs bort kapott a cigány. Másnap eljött hozzá a komája, sajnálta tőle a jó bort, de mégis megkínálta vele.

— Nesze, igyál, de ebből nem lehet ám sokat inni!

— Miért?

— Mert nem adok, — hangzott a válasz.

A kakas.

— Móricka, miért hunyja be a kakas a szemét, mikor kukorékol?

— Mert könyv nélkül tudja.

(Beküldte Baticz Kálmán Szabadhidtegről.)

A fogadás.

— Éljen! Éljen!

— Mit jelent ez? — kérdi a mester meglepetten.

— Fogadtunk a Ferivel, hogy ma én kapok ki előbb... Megnyertem a fogadást...

(Beküldte ifj. Végh Imre Szellőről.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. J., Zádor. Közlünk belőlük. — N. A., Budapest. Rövidesen viszontlátja valamelyiket. — P. T., Közarmisfény. Tréfából közlünk, rejtvénye jó. — K. M., Kaposupa. Válogatunk belőlük. — Vadroza, Cserhátszentiván. Közlünk belőlük. Szindarab közlésével nincs módunkban foglalkozni, tessék talán ez ügyben a Faluszövetséghez fordulni. — V. I., Tiszassúly. Valamennyi jó. — V. K., Tiszassúly. Jó. — M. I., Lentiszombathely. Szórejtvénye jó, versére később küldünk választ. — K. J., Gógánfa. Közlünk belőlük. — Sz. Z., Debrecen. Jók. — D. I., Somogyzil. Mai számunkban kérésének eleget tettünk. — P. T. S., Szabadszállás. Sor kerül rájuk.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 23-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnali fizetési köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavideki új 77 kg-os 22.20—22.35, 78-as 22.35—22.60, 79-es 22.60—22.85, 80-as 22.90—23.05, felsőtiszai 77-es 21.50—21.65, 78-as 21.65—21.90, 79-es 21.80—22.05, 80-as 21.90—22.15, fejérmegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77-es 21.30—21.45, 78-as 21.50—21.75, 79-es 21.70—21.95, 80-as 21.80—22.05 pengő métermázsánként.

Rozs pestvidéki 16.00—16.10, más 16.00—16.10, sörárpa 20.50—22.50, egyéb 18.75—20, takarmányárpa 15.75—16.25, elsőrendű 16.25—17, köles 12.00—12.50, zab új 13.60—14.25, elsőrendű új 15.00—15.50, tengeri 19.50—20.00, repce 50.00—52.00, korpa 11.60—11.80 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza októberre 21.88—21.89, márciusra 24.31—24.32, májusra 25.00—25.02. — Rozs októberre 16.83—16.84, márciusra 19.04—19.05. — Tengeri májusra 17.74—17.75 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—44, kettes főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersárúért 100 kg-ként Budapesten, minőség szerint: Bab, fehér 46—47, bab, tarka 28—30, baltacimlag 36—40, borsó, express 25—28, borsó, ősi 65—70, borsó, Viktória 25—28, bükköny, szőrös 50—56, bükköny, tavasi 18—20, biborheremag 60—70, csillagfürtmag 17—19, fehérheremag 100—150, kendermag 34—36, köles, fehér 28—30, köles, vörös 13—14, köles, tarka, hántolásra 12—13, lenmag 48—52, löheremag, arankatartalom és minőség szerint 105—125, mák 105—110, muharmag 26—28, mustármag 45—50, napraforgó, fehér 30—32, nyulszapukamag 60—70, pohánkamag (irányár) 25—28 pengő.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 14, buzakonkoly 13, buzakorpa 11.90—12, buzatakarmányliszt 14—14.50, konkolydara 13, lenmag-pogácsa 25, napraforgópogácsa 21.75—22, repcepogácsa 20, répaszelet, szárított 13.25, rozskonkoly 13, rozskorpa 12—12.50, rozstakarmányliszt 14, szójababpogácsaliszt 32 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak nagyban, métermázsánként a következők: nyári rózsaburgonya 7.50, ősi rózsaburgonya 5—5.50, Ella burgonya 4.55—5.50 pengő.

Takarmányvásár. Árak métermázsánként: réti széna elsőrendű 0 8-8.60, réti széna másodrendű 6 6.50-7.50, réti széna harmadrendű, esomagolásra 4.50-6, muharszéna 8-10, lucernaszéna 11.50-13, zabosbukkonyászéna 8-8.50, alomszalma elsőrendű 4-4.50, másodrendű 3.80 pengő.

Szürőmarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.54-1.60, kivételesen 1.64, másodrendű 1.30-1.50 pengő kg-ként elősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosokör (tarka) 1-1.04, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 0.98-1.02, 1½-2 éves üszök 0.98-1.02, 1½-2 éves tinók 0.98-1.02, fiatal friss fejős tehén 1.40-1.50 pengő kg-ként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 112-125, kivételesen 135-144, középminőségű 82-110, gyengébb 58-80, bika legjobb minőségű 104-120, kivételesen 125, közép 88-102, gyengébb 70-86, tehén legjobb 102-120, kivételesen 124, közép 72-100, gyengébb 50-70, növedékmárha 72-102, kicsontozni való 36-50 fillér kg-ként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű 112-138, közepes 138-140, nehéz 144-147 fillér kg-ként elősúlyban.

Gyapju. A hazai piacban lauha az irányzat és a kereslet tartózkodó. Az árak a következők: homokos vagy gyengébb gyapju 1.40-1.60, középminőségű fésűs vagy szövetyapju 1.60-2, jóminőségű szövetyapju 1.80-2.10, finom szövetyapju 1.90-2.20, gyengébb minőségű báránygyapju 1.40-1.50, középminőségű báránygyapju 1.50-1.70, jobbminőségű báránygyapju 1.60-1.80, finom báránygyapju 2-2.20 pengő kg-ként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrcipacu az elmúlt hét óta az árak a következőképpen változtak: marhabőr, magyar (25-39½ kg-os) 1-1.10, (40-49½ kg-os) 1-1.10 (50 kg-on felül) 1-1.10, marhabőr, tarka (25-39½ kg-os) 1.10-1.20, (40-49½ kg-os) 1.10-1.20, (50 kg-on felül) 1.10-1.20, borjubőr (hosszu lábbal) 2.10-2.22, juhbőr 0.90-1.10 pengő kg-ként.

Husvásár. Marhabús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400-720, rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpecsenye, gömbölyű felsől 120-340, fartó, hátszín, esontos oldalas, tarja, szegye 180-320, gulyásnak való 102-200 fillér kilogrammonként. — **Borjubús:** Felszeletelt comb 380-540, sütnivaló 200-400, porköltnek való 160-260, máj 240-380 fillér kilogrammonként. — **Juh- és báránybús:** Juhcomb 160-260, kerine, lapocka 140-220, porköltnek való 120-200 fillér kilogrammonként. — **Sertésbús:** A nyílt piacokon: Friss karaj 280-380, friss comb, tarja, lapocka 240-300, friss oldalas 200-280, kocsonyának való 60-120, vese velével 180-260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240-420, olvasztani való szalonna 210-240, sózott kenyérszalonna 240-280, füstölt 240-280, hárj 240-270, zsíros tepertő 220-280, helybeli sertészsír 220-360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300-500, csirke 120-350, ruca 300-800, lud 500-1500, pulyka 450-500 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 230-350, csirke 280-400, hizott ruca 240-320, sovány 200-240, lud, hizott 250-320, sovány 200-240, ludmáj 400-1000, ludzsír és hárj 300-480, ludaprólek 160-200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 12-14, főzőtojás 10-12 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 240-250, lapocka 240-250, vaddisznócomb 200-300, fogoly darabja 180-260 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Ponty 280-340, kárász 120-200, compó 260, keszeg 100 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 16-60 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36-40, lefőlézött 16-20, joghurt 100-170, tejszín 340-360, tejföl 160-200, centrifugált teavaj, tömbben 440-500, 10 dkg-os esomagolásban 500-680, főzővaj 360-460, szedett vídoki vaj 380-460, juhvaj 400, tehéntúró 100-120, sovány tehéntúró 60-80, juhtúró 300-360, kevertúró 200-320, juhsajt 260-320, hazai ementáli sajt 500-600, hazai trappista 320-440 fillér kilogrammonként.

Szárz fozelék és szárz tojása. A nyílt piacokon: Lencse 70-120, hantóit egész borsó 80-120, feles 60-100, fehér, aprószemű bab 60-100, nagyszemű 70-100, szines 60-100, finom árpakása 80-120, durva 60-80, tojásos tarhonya 110-160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével esomója 3-16, petrezselyem zöldjével esomója 2-16, zeller zöldjével darabja 2-12, kalarábé darabja 2-6, karfiol kilogrammja 40-180, makói vöröshagyma 12-16, közönséges vöröshagyma 10-14, fokhagyma kilogrammja 40-80, cékla 10-30, hazai fejeskáposzta 8-16, savanyított káposzta 36-40, kelkáposzta 10-24, vöröskáposzta 20-40, fejeskáposzta 8-16, torna 60-200, rózsauburgonya 8-14, Ella 7-12, tömör saláta 8-16, gombóc 250-600, székfugomba 250-500, fekete retek kilogrammja 20-25, hónapos retek esomója 10-16, savanyítani való gramma 10-25, hónapos retek 6-20, ecetes ugorka 100-140, kováruogorka 10-40, salátának való 6-20, ecetes ugorka 100-140, kováruogorka 10-40, apró, hegyes zöldpaprika kilogrammja 10-30, tölténi szos 40-50, apró, hegyes zöldpaprika kilogrammja 10-30, zöldbab 40-60, zöld vajbab 40-80, kifejtett zöldbab 80-120, hüvelyes zöldborsó 80-140, kifejtett 200-240, zöld tengeri csó darabonként 3-8, sóska 20-40, tisztított paraj 20-30, főzött paradicsom literje 70-80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 40-80, közönséges 20-40, befőzni való 40-50, nemes fajkörte 50-100, közönséges 20-40, befőzni való 40-80, szilvaiz 140-160, gyümölcsiz 160-320, borsó, főzni való ringló 100, berzencei szilva 26-50, nem magvaváló szilva, főzni való ringló 100, berzencei szilva 26-50, nem magvaváló szilva, vörös 14-30, esemeszölgő 60-100, közönséges 30-40, kevert 40-60, borkaváló 20-30, őszibarack, kopasz 50-160, magvaváló 50-60, nem magvaváló 60-200, őszibarack befőznievaló 60-160, görög-dinnye, faj 8-12, közönséges 4-8, sárgadinnye, faj 16-40, közönséges 8-16, keménybőjú dió 140-160, dióel 480-460, héjazott mogyoró 360-480, héjazott mandula 600-800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mál, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 700-800, feledecs, gulyás 560-600, rózsaaprika 460-560, erős 350-400, kereskedelmi 260-300, kék mák 140-160, közönséges 120-140, pergetett méz 240-280, házi szinszappan 140-160, közönséges háziszappan 90-128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika fűzerenként 5-6.50, édesnemes paprika kg-ként 4.40-4.70, félédes paprika kg-ként 3.80-4, rózsaaprika kg-ként 2.70-3.20, másodrendű paprika kg-ként 1.10-1.50, harmadrendű paprika kg-ként 0.40 pengő. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-ként 3.60-3.80, rózsaaprika kg-ként 2.70-3, másodrendű paprika kg-ként 1.20-1.50, harmadrendű paprika kg-ként 0.50-0.80 pengő.

Papiac. A fenyőfatermekkel iránti kereslet gyengült, mert az építési tevékenység betéjeséhez közeledik és a fafeldolgozó ipar sem lép fel nagyobb szükséglettel. *Keménységben* az üzletmenet gyenge és egy cikkben sem mutatkozik számottevő kereslet. A külföldi is tartózkodó és csak nagyon olcsó árak mellett vásárol. A termelőikkel való forgalomban a tölgyzömbe kereskedelmi minőség 37-45, jobb áru 50-65, furnértölgy 80-100 pengő köbméterenként. *Tuzsifában* élénk kereslet mellett az árak tartózkodó. Belföldi száraz basabfa 230-260, importáru 245-275 pengő vagononként. Retortafaszén 880-980 pengő 100 kilogrammonként magyar határállomásról.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára szeptember hó 23-án. Az első szám az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* angol font 27.68 (27.83), dollár 5.71 (5.73), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* csehkorona 16.88 (16.98), szerb dinár 9.98 (10.06), francia frank 22.25 (22.55), lengyel zloty 64.05 (64.35), román leu 3.36 (3.40), olasz lira 39.85 (39.15), osztrák schilling 80.30 (80.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek Huszoronás arany 22.90 (23.10) pengő. Ezüst egykoronás 40 (42), régi ezüst forintos 105 (110), ezüst öt-koronás 200-210 fillér darabonként. Szinarany kilogrammja 3800 (3820), szinezüst kilogrammja 97.5 (99.5) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket csak „RATINOL“ svábbogarat, csótányt, rusznit, hangyát, „Russin“ irtógyökerecen! Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja

Ratínol Laboratorium, Budapest, Marányi-n. 36.

Mravkó József utóda Gyurusz György
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, Károly-körút 22 (Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyárműanyagú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindenmáj golyós, sörétes töltények, löszerek.

Egy-két diákfiut vagy diákleányt
elvállal ur család teljes ellátással.
Budapest, Eötvös-utca 35. III. 19.

ZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. (Rókusssal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegek részére. Ezüstsalvarsan-oltás.

Szeretél-e már egy új előfizetőt a „Vasárnap“-nak?